

Bugün bütün yurd, 19 Mayıs bayramını heyecanla kutluyor

Ebedî Şef, Türk vatan ve istiklâlini kurtarmak üzere 23 yıl önce bugün Samsunda Anadolu topraklarına ayak basmıştı

Sovyet taarruzunun hedefi: Harkof şehrinde Alman tankları

Almanlara göre şark cephesi Kerç'ten kaçabilen kıt'alar da yok olmak üzere

Harkof kesiminde Rusların 56 tankı tahrib edildi

İlmen gölü civarında Rus takviye kıt'alarına ağır darbeler indirildi

Berlin, 18 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Kerç yarımadasında bozguna uğramış olan düşmanın geri kalan kısmı ümitsiz bir mukavemete rağmen yok olmak üzeredir.

Harkof kesiminde mukabil taarruzlarımız zırhlı vasıtalar arasında bir muharebe ile neticelenmiş ve bu muharebe esnasında düşmanın 56 tankı tahrib edilmiştir. Diğer 54 tank hava kuvvetleri tarafından muharebeye zorlanmıştır. (Devamı 5 inci sayfa)

Avustralya istilâsı başlamak üzere mi?

Japon donanması adanın şimalinde

Karaya asker çıkarma hâdisesinin vukubulması muhtemel

Japonlar da Salomon adaları doğusunda bir Amerikan filo sunun yerini keşfettiler

Melbourne, 18 (A.A.) — Kuvvetli bir Japon donanmasının Avustralyanın şimalinde görüldüğü söylenmektedir. Adaya bir asker çıkarma hâdisesinin vukubulması muhtemel görünmektedir.

Amerikan filosu Tokyo, 18 (A.A.) — Japon keşif uçakları Salomon adaları doğusundaki iki uçak gemisi, kruvazörler, torpitolardan mürekkep bir Amerikan filonun mevcudiyetini tesbit etmiştir.

Moskova bildiriyor

Harkofa doğru ilerliyoruz!

Alman kıt'alarının mukavemeti kırılmış

Ruslar, Harkof bölgesinde birçok meskûn mahal aldıklarını bildiriyorlar

Moskova, 18 (A.A.) — Sovyet ögle tebliği:

17 Mayıs gecesi kıt'alarımız Harkof cephesinde taarruz savaşları yapmışlardır. Geceleyin Kerç etrafında savaş devam etmiştir. Cephenin başka bölgelerinde önemli hiçbir hâdiseye olmamıştır.

Ögle tebliğine ek Moskova, 18 (A.A.) — Sovyet ögle tebliğine ek:

Harkof istikametinde kıt'alarımız faşist Alman kıt'alarını (Devamı 5 inci sayfa)

Bugün Ebedî Şef Atatürkün Türk vatan ve istiklâlini kurtarmak üzere 23 yıl evvel Samsunda Anadolu topraklarına ayak bastıkları günün yıldönümüdür. 23 yıl evvel bugün Samsun ufuklarından Türkün karalık dünyasına doğan güneşle, nurlu bir istikbal yolu aydınlandı. Türkiye bugün bu nurlu yolda huzur ve emniyet içinde yürümektedir.

Ebedî Şefin cümhuriyet ve istiklâlî emanet ettikleri gençliğin bayramı olarak kabul edilen bu kutlu gün yurdun her tarafında olduğu gibi şehrimizde de büyük merasimle kutlanmaktadır. Bayram münasebetiyle bütün binalar ve nakil vasıtaları bayraklarla donatılmıştır. Halk ve mektepliler sabahın ilk saatlerinden itibaren umumî merasimin yapı-

laçağı Fenerbahçe ve Şeref stad-yomlarını ve civarını doldurmağa başlamıştır.

Kadıköy Fener stadında öğleden evvel vilâyet adına yapılacak törene iştirak edecek sporcu talebeler, beden terbiyesi teşkilâtı namına Furuzan Tekil birer nutuk söyleyeceklerdir. Nutuklardan sonra başta yüksek okullar olmak üzere (Devamı 2 nci sayfa)

İsveçi Almanların işgal etmesinden endişe ediliyor

Stokholm, 18 (A.A.) — Brit: Salâhiyetli müşahideler, İsveçin Almanlar tarafından istilâsı endişesinin burada tekrar hüküm sürmeğe başladığını görmektedirler. İlk olarak, Almanların, İsveç demiryollarını elde ettikleri takdirde Rusya şimalinde bulunan ordularını (Devamı 5 inci sayfa)

Almanlar Polonyaya siyasî ve iktisadî istiklâl mi veriyor?

Londra 18 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor: Polonya hükümeti, Alman hükümetinin yeni nizam çerçevesi içinde Polonya mülletile işbirliği yapmak üzere yeni bir teşebbüsde bulunduğunu haberini almıştır. İşgal altındaki Polonya valisi Frank ile devlet sekreteri Culer ve eski Varşova elçisi Fon Molke'den teşekkül et- (Devamı 5 inci sayfa)

İnhisarlar Vekilinin meclisteki beyanatı

“Bir vatandaş 18 liraya yarısı ot çay alırsa buna hükümet ses çıkarmazsa garib olur,,

Refik İnce haksız mal iktisab edenler için hazırlanan kanundan meb'usların da istisna edilmemelerini istedi

Ankara, 18 (A.A.) — Gümrük zakeresi sırasında Mecliste beyanat ve İnhisarlar Vekili Raif Kaşadeniz ta bulunmuştur. Vekil kahve ve çayın inhisar almasina dair kanun lâyhâsinin mü- (Devamı 5 inci sayfa)

Kıyasıya para harcıyanlar

General Kadri Raşid: “Kazançları her sahada tahdid etmeliyiz,, diyor

Baro reisi Mekki Hikmet Gelenbeğ bütün birinci ihtiyaç maddelerinin vesikaya tabi tutulması fikrinde

Nisbetsiz para kazanıp, kıyasıya harcıyanlar hakkındaki anketimiz aynı alakayı uyandırmakta devam etmektedir. Bugün de iki değerli ilim adamının, İstanbul barosu reisi Mekki Hikmet Gelenbeğ ile Dr. general Kadri Raşid Andayın cevaplarını neşrediyoruz:

● **Baro reisi Mekki Hikmet Gelenbeğ'in fikirleri:**

— Kazancın tahdidî fikrine şimdilik taraftar değilim. Zira yalnız bizde değil, her memlekette vatandaşların kazanç seviyesi bir değildir ve bir olamaz; Harb halinin doğurduğu kazançlara gelince; devlet bu gibi kaçamak kazançlar olduğu-

General Kadri Raşid Anday Baro Reisi Mekki Hikmet Gelenbeğ na kanaat getirirse, bunu önleyecek kanunlar yapar; harb kazançları (Devamı 6 nci sayfa)

Askerî vaziyet

Şark cephesindeki son harekâtın içyüzü nedir?

Yazan: Emekli General K. D.

Kerç yarımadasını Kırım yarımadasına bağlayan dar berzah üzerinde Sovyetlerin beş aydan beri sarfettikleri gayretlerle vü- (Devamı 6 nci sayfa)

Rauf Orbay ve Çörçil

Londra büyük elçimiz Rauf Orbay, İngilterenin cenubundaki kıtaatı teftiş eden İngiliz başvekili Çörçile bu seyahatinde refakat etmiştir. Başimiz Bay Çörçil ile Rauf Orbayı teftiş esnasında gösteriyor-

Bir Ana - Kız aynı adamı severlerse ne olur?

Ana sevdiği adama diyor ki: “Âşık olduğun kız kendi öz kızıdır !,,

Doğru mu söylüyor, bir erkek böyle bir vaziyet karşısında ne yapar? Bu suallerin cevablarını yakında neşre başlayacağımız Erkeği kadın yaratır Romanında bulacaksınız

Hergün

Toprak mahsullerine
El konurken ileri
Sürülen aksi
İstikametteki
Mütalealar

Ekrem Uşaklıgil

Koordinasyon heyeti teşkil edildiği gündüze her durumla dolayısıyla memleketin ihtiyaçlarını gözönüne alarak ekonomi sahasında peyderpey almaya lüzum gördüğü kararların en genişini geçenlerde verdi.

Bu kararın iki çeşni var: Biri memleket dışına doğru; diğeri de memleket içine doğru.

Dış memleketi alâkadar eden kısmında yurdumuzdan yapılacak her türlü ihracat Ticaret Vekâletinden lisans alınmasına tâbi tutuluyor.

İç memleketi alâkadar eden kısmında ise yurdun yetiştirildiği her türlü toprak mahsullerine el konuluyor; bu suretle el konan mahsulün istihsal çevrelerinden istihlak merkezlerine nakil ve istihlak merkezlerinde tevzi edilmesi için muhtelif tedbirler alınıyor.

Hükümet koordinasyon heyetinin bu kararlarını yürürlüğe geçirmeden önce Parti Grupunda incelenmeye arzetti, kısa bir telgraf haberinden anladık ki, epeyce uzun münakaşalar cereyan etmiş; toprak mahsullerine arz ve talep kaidesinin rolünü oynamasına imkân verilmesi lehinde mütalea dermeyan edenler de görülmüş, neticeden büyük çoğunluk, yahud ittifak hükümet teklifleri üzerinde toplanmıştır, şimdi bu teklifler bir karar serisi halinde olarak tabii mevkiine girmiş bulunmaktadır. Bunları tasvib etmek artık fazla, tenkide teşebbüs etmek de beyhudedir. Hepimize bir tek vazife terettüb ediyor ki, o da kararın kendisinden beklenebilecek faydama azamî haddini verebilmesi için elimizden gelen her yardımcıyı yapmaktır.

Bununla beraber yurd için bir harb ve sulh kadar ehemmiyeti olan mesele hakkında sırf ilmi bakımdan ileri sürülmüş, hükümetin kine aksi istikamette mütaleaları da kaydedebiliriz.

Bu mütaleaların Parti Grupunda müdafaa ve münakaşa edilmiş olanlarını görmedik, Parti Grubu haricinde neşredilenlerden bizim gözümüze ilisani sabık Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlununki'dir.

Muharebenin başlangıcında İstanbul tüccarları ile yaptığı bir hasbihalden sonra bize büyük ümidler verdiğini bu sütunlarda kaydetmek fırsatı bulunmuş olduğumuz Nazmi Topçuoğlunun o vakit almış olduğu tedbirler filiyat sahasında pek feyizli neticeler vermiş olmasa bile bu defa memleketin işleri bakımından «İktisadi Yürüyüş» mecmuasında ileri sürmüştüğü mütalealar dikkati çekerek okuyana düşündürmektен geri kalmayacaktır. Basite irca etmek şartıyla bu mütalealar şöyle hülasa edilebilir:

«Faal nüfusumuzun yüzde sekseni çiftçidir. Bunlar ihtiyaçlarının büyük kısmını kendileri istihsal ederler, hususî teşkilâta ihtiyaçları yoktur, kendi işlerini kendileri daha iyi görürler.

«Bugün düzenlemek zorunda olduğumuz işe işi 18 milyon nüfusumuz işi değil, ordu ile büyük şehirlerin müstehlik kütlesinin ihtiyacını karşılamaktır.

«Umumi nüfusumuz yüzde 15 ini (3,250,000) aşmayan bu müstehlik yığınının işini düzenleyecek yerde gıda maddelerinin yüzde yüzüne el koymak, her sınıf halkın gıda maddelerinin dağılımını merkezleştirmek takatimizin üstünde bir işdir.

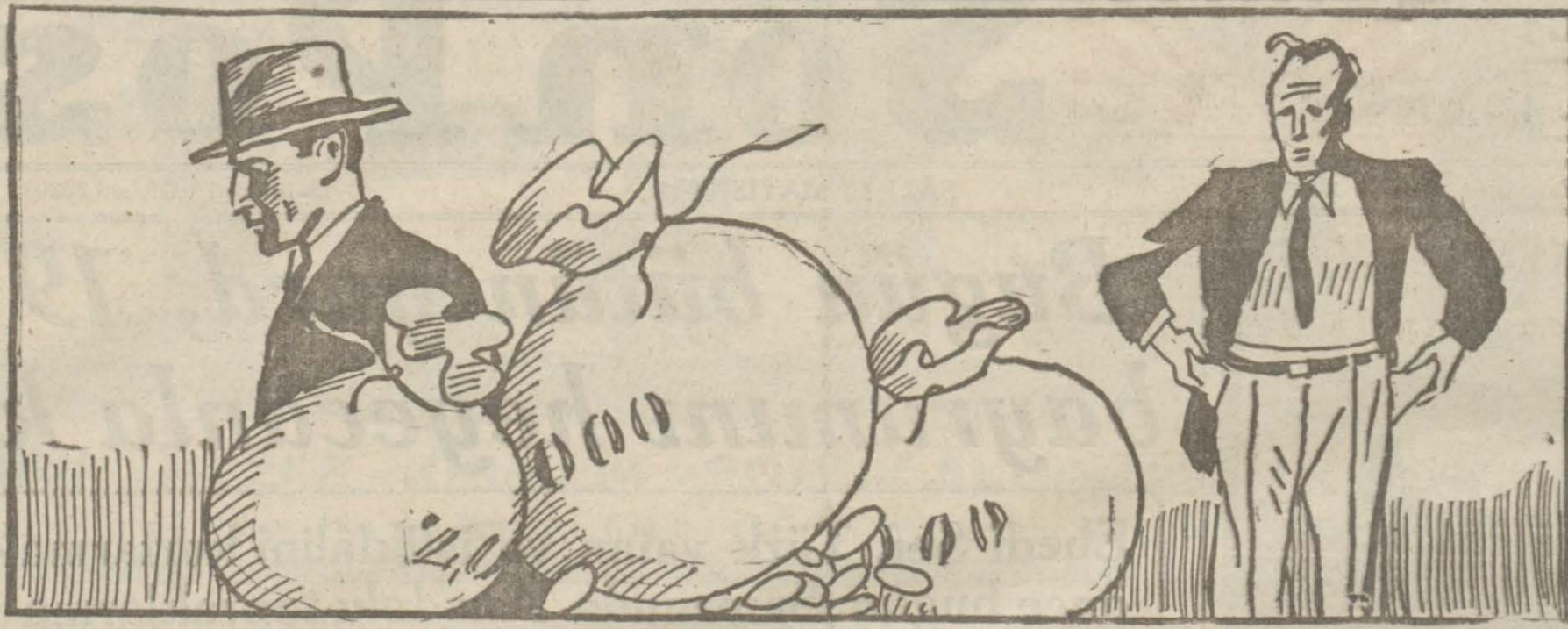
«Köyü, kasabayı, yarı müstahsil şehri olannuzun dışından bırakmak zorundayız.»

O halde ne yapmalı? Nazmi Topçuoğlu bu suale şu

TAKVİM		Mayıs	
Rumi sene 1388	19	Arabi sene 1381	
Mayıs	Salı	Hızır	
6	Resmî sene 1942	14	
GÜNES		MSAK	
S. D.	C. evel	S. D.	
5 39	3	8 88	
09 16		07 10	
Öğle		Yatsı	
18 10	17 07	20 28	S. D.
V. 4 47	8 44	22 15	
E. 4 47	8 44	22 15	1 58

Resimli Makale:

Hazineinin üzerinde bayrak çekilmez

Fazla övünenin kesesine bak, cebini yokla, hayatını araştır. sana göstermek istediği tablonun tam tersi ile karşılaşırın. Dolu kese, keskin cesaret, temiz hayat, ancak bütün bunlardan hiç bahsetmiyerek sönük ve kendi halinde geçenlerde bulunur

Şehir Haberleri

Trakya demiryolu üzerindeki köprülerin tamiri bitiyor

İşletme hazırlıklarını gözden geçirmek üzere bir heyet Trakya gitti, heyet Bulgaristan da da pasaport ve gümrük işleri için temaslarda bulunacak

Trakya demiryolu üzerindeki köprülerin tamiri işi bitmek üzere. Bu sebeple Devlet Demiryolları 9 uncu işletme dairesinde lüzumlu hazırlıklara başlanmıştır. Bu arada Devlet Demiryollarınca işletilmesi kararlaştırılan Pityon, Nearestiya hatlarının gözden geçirilmesi için 9 uncu işletme müdürü Hayrinin reisliği altında Dahiliye, Münakalat ve Gümrükler Vekâletleri mümesillerinden bir grup dün Trakya'ya hareket etmiştir. Heyet hat boyunca tetkiklerini bitirdikten sonra Bulgaristana geçerek pasaport, gümrük vesair işler hakkında Bulgar makamlarıyla temaslarda bulunacaktır.

Millî piyonganun 19 Mayıs çekilişi

Millî Piyonganun 19 Mayıs 942 fevkalâde çekilişi bugün saat 14 te Ankara'da Serğivi binasında yapılacaktır.

Millî Piyonganın bu çekilişi yurdun her tarafına radyo ile nakledilecektir.

Askerlik işleri

Şubeye davet

Besiktas Askerlik Şubesinde:
6. S. Deniz Askeri Hâkim Dromas Osman oğlu Mehmed Emin 305 (722,52) nın acele şubemize müracaatı ilân olunur.

cevabı veriyor:

— Toprak masulünün yüzde (10) unu millî müdafaa vergisi olarak alalım.

Memleketin yıllık buğday, mısır, çavdar istihsalı takriben 5 milyon tondur, bu miktarın yüzde onu bize (500) bin ton verir. Ordu ile büyük şehirlerimizin senelik sarfiyatı ise 400 bin tondur.

Toprak masulünden alınacak yüzde 10 ile ordunun ihtiyacını ve geliri değiştirmeyen vatandaşlar için kurulacak kooperatiflerin, talebini karşıladıktan başka geri kalanla hem büyük şehirlerin müstehliklerini bütün edebiliriz, hem de küçük şehirlerin arz ve talep piyasasını tanzim için eide bir ar vasıtası bulunurmuş oluruz.»

Görülüyor ki, Nazmi Topçuoğlunun şeriye sürdüğü teklif bizim eski aşar usulünün diriltilmesine muadil olmakla beraber memleketi uzun ve güçlü teşkilât yapmak zahmetinden kurtarmak gibi vebâleten cazib gelen bir tarafı vardır. Bu usul filiyatta mı bir netice verir mi, filiyatta mı? Bu noktayı bugün tetkik etmeye lüzum görmüyoruz, mütaleanın olsa olsa ancak bir ilmi kıymeti olabilir. zira karar verilmiş ve yürürlüğe geçirilmiştir.

Ekrem Uşaklıgil

Bugün bütün yurd, 19 Mayıs bayramını heyecanla kutluyor

(Baştafı 1 inci sayfada) okul sporcuları, beden terbiyesi mükellefleri ve sporcularıdır.

Bundan sonra kız ve erkek talebeler jinnastik hareketleri yapacaklardır.

Fenerbahçe stadında öğleden sonra saat 14.45 de gençlik klibleri arasında hentbol finali, 16.30 da İstanbul okullar mühtelisi ile İstanbul futbol mühtelisi takımı arasında bir futbol maçı yapılacaktır.

Spor ve Gençlik Bayramı dolayısıyla eski ve yeni sporcular ve hastanelerdeki hastalar ziyaret edecek, Şehidlige çelenkler konacaktır.

Besiktas Şeref stadında

Besiktas Şeref stadında da öğleden evvel İstanbul orta okulları talebelerinin iştirakile tören yapılacaktır. Kız talebeler Besiktas 2 inci kız orta okul, erkek talebeler de Besiktas 19 uncu okulda

toplansak önlere bando ve bayraklar olduğı halde Şeref stadına geleceklerdir. Sahadaki talebe kaymakam, mahalli komutan, Parti, Halkevi reisleri tarafından görülecek, bundan sonra talebe hep bir ağızdan İstiklâl marşını söyleyecektir. Bu esnada Kumkapı erkek orta okul talebesi tarafından sahadaki direğe bayrak çekilecek, Besiktas kaymakamı ve bir kız talebe tarafından birer söylev verilecektir. Söylevlerden sonra geçid töreni yapılacak, erkek ve kız talebeler jinnastik hareketlerine başlayacaktır.

Bugün belediye nududu haricindeki diğer kaza ve nahiyelerde de talebe ve sporcuların iştirakile tören yapılacaktır. Gündüz ve gece bütün Halkeverinde toplantılar yapılacak, konferanslar, temsiller verilecek; spor hareketleri yapılacaktır. Bayram dolayısıyla resmi daireler ve müesseseler bugün, okullar bugün ve yarın tatil yapacaklardır.

Tuluatçıların Ankaraya yolladıkları heyet

Halk san'atkarlarının, himaye edilmesinden dolayı çok müşkül mevkide kaldıklarını, bu yaz hiç bir heyetin temsillerine devam edecek vaziyette olmadığını ve hükümetin müzaheretini dilemek üzere Ankaraya bir heyet göndereceklerini yazmıştı. İki san'atkardan mürekkep

olan bu heyet dün Anka aya hareket etmiştir. Heyet Ankara'da alâkadarlara ikinci ve üçüncü sınıf tiyatrosu heyetleriyle seyyar kumpanyaların vaziyetini anlatacak ve zamlı temaşa vergisinin bunlara tatbik edilmemesini rica edecektir. Resim bir kısım tuluat san'atkarlarını bir arada göstermektedir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Eski Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu yurdun işleri hakkında bir makale halinde bir yere toplamış. Düşüncelerini dikkatle ve alâkayı çekecek mahiyette görmemek mümkün değil. Ancak muhterem meb'usumuz muharebenin ilk aylarında hükümetin bir uzvu idi, hem de Ticaret Vekâleti gibi en mühim mevkiini işgal ediyordu, düşüncelerini o zaman ebe'ete daha çabuk kabul ettirebilir, en müs

nasib zamanda, en kolay şekilde o vakit yürürlüğe geçirilebilir. Eski bir atalar sözüdür vardır, demir tavında dövülür, deriz. Şimdi tav geçmiştir, demiri tekrar ısıtmak için ateşi telnar yakmamız lazım. Acaba bunlar için önümüzde kâfi vakit var mı? Bize öyle geliyor ki, silimlerimizin mü'aleaları arasında en doğrusunu bulup seçtir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Srbaktan Sabaha:
Harb devirlerinde
Para neden mahdud
Ellerde birikir. Harb
Zengini nasıl türer?
Burhan Cahid

Gazetemizin hesapsız para harcıyanlara dair açtığı ankete her meslekten mütefekkirler cevap veriyorlar. Böyle türedi zenginlere karşı ne yol tutulacağına dair de birçok mütalealar yürütülüyor. Bu cevablar veriledursun; geçen harbin hortlağı olan yeni harb zenginlerinin nasıl filizlenip şahlandıkları da araştırmak hiç faydasız olmaz. Daha bu harbin ilk aylarında okumustuk: «Zengin bir doktor piyasadan yüz bin liralık kalay toplaması; haber alınarak el konmuş.»

Bunu takip eden ihtikâr vakaları da bundan farkızsız. Falan tüccar el altından manifatura eşyası toplamış, falan tüccar mağazasındaki malları deposuna kaldırmış. Bunların maksadı malın mal: bekletmek; piyasada azalınca fiyatı yükseltecek fiata göre devredip yüz bini iki yüz bin, iki yüz bini dört yüz bin yapmak. Ticaretin iki ana kanunu vardır. Biri rekabet; diğeri müstevlik. Her ikisi de piyasa denilen mevzenenin temelidir. Bunlar olmayınca piyasa da müvazene kalmaz.

Harb gibi mevzenenin arası alışveriş hürriyetini bozan haller bu müvazeneyi de altüst eder. Arkasından gelmeyen mal olduğu yerde fiyatın bindirir. Bu mali elinde tutan da oturduğu yerde zengin olur.

Bugün hükümetin kararları, nizamları, kanunlarla önüne geçmek istediği tehlike de bu müvazenenin bozulmasıdır. Az çok muvaffak oluyor.

Geçen harbe zaten bozulan bu müvazeneye ilâve olarak bir da hususî himayeye sistemi kurulmuş ki harb zengini diye bir sınıfın ortaya çıkmasına asıl sebep de bu olmuştur. O zaman ticaretle ilişki olmayan bir takım insanlar himaye altında mal getirmek, mal çıkarmak hakkını âdetâ imtiyaz gibi ellerinde bulundurdular. Bu halkın dilinde seker kralı, buğut prensi gibi karakteristik adlar verilen zenginler ortaya çıkmıştı. Böyle çirkin bir himaye sistemi ne tabiidir ki-bugün yoktur. Fakat ticaret sahası o kadar geniş ve ihtiyac maddeleri o kadar çoktur ki her biri üzerinde ayrı ayrı kararlar almak, tehlikeyi karşılamak imkânsız deneyecek kadar güçtür. Hükümetin ihracatı kontrol etmek için verdiği son karar esasen para döviz mecburiveti ile hükümetin kontrolü altında olduğu için bir karşılık tedbir memlekette bir müvazene kurabilir. Hiç olmazsa mal getiren, mal kaçıran ve bu arada yukarıda anlatılmı şekilde bire yüz, iki yüz kazanan fırsat düşkünlüğünün hesabı kitabı devâletçe gizli kalmaz. Bunun neticesi hükümet müvazenesini bozacak gavri mesru ticarete sed çekerek piyasayı mürakabesi altında bulundurur. Bu da harb zengini denilen mahdud türemesine, üremesine fırsat vermez.

Burhan Cahid

RADYO

SALI 19/5/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Karışık program (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Senfonik parçalar (Pl.), 8.15: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Şarkılar, 12.45: Ajans haberleri, 13/13.30: Fasil heyeti, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo Salon orkestrası, 18.45: Oyun havaları, 19: (Derdleşme saati), 19.15: Fasil programı, 19.30: Saat ayarı v ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Radyo programının ikinci kısmı, 20.15: Fasil gazetesi, 20.45: Kemal Solosu, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Mesihur Ulema (Pl.), 21.30: (İktisad saati), 21.45: Klasiik Türk müzik programı, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

NİKÂH

İhracat Üccarlarımızdan Bay Hasan Ömer Arasla kıymetli öğretmen Bayan Adalet Erkürkün nikâhları geçen Cuma martesi günü Beyoğlu nikâh memurluğunda her iki tarafın güzide davetlilerinin huzurunda yapılmıştır. Yeni yavaya saadetler âliriz.

Bir Dâhinin Münacatı

Goethe'nin tabiat başlıklı yazısından

Çeviren: Sadi Irmak

Tabiat: Onunla çevriliyiz, ondan sanlardadır. Hepsile dostça oynar; çıkmayız; derinliklerine giremez. Sormadan, haber vermeden bizi arkasına sürükler; nihayet yorulur; kollarından düşeriz.

Daima yeni şekiller yaratır. Şimdi var olan, hiç bir zaman yoktur; geçen bir daha gelmez. Her şey yenedir; gene de âlem hep eski âlem.

Onun içinde yaşıyoruz; fakat ona yabancıyız. Durmadan bizimle konuşur; fakat sırrını vermez. Mütemadiyen üzerinde işleriz; fakat ona hükmedemeyiz.

Her şeyi ferdiyet için hazırlamış gibidir, halbuki ferdlere hiç ehemmiyet vermez; daima yapar; daima yıkar; fakat tezgâhını bulamayız.

Bir sürü çocuklarında yasar; fakat ona? O nerede? En basit maddeden en büyük kontrastları yapan tek artist odur.

Bir oyun oynar; kendisi görür mü? Bilmeyiz. Fakat biz köşede kiler için oynar. Onda ebedi bir hayat; bir oluş; ve hareket vardır. Fakat hep eski yerindedir.

Durmak bilmez; adımları ölçülür; müstesnalı; nadir; kanunları ebedidir.

Düşünmüştür; ve daima düşünmektedir fakat insan gibi değil. Kimsenin kavrayamayacağı külli bir duyguyu kendisine saklamıştır.

İnsanlar hep onadırlar ve o in-

sanlardadır. Hepsile dostça oynar; ondan ne kazanırsak memnun olur, çokları ile öyle oynar ki oyunun bittiğini farketmezler.

En gayri tabii şey bile tabiidir. Onu her an her yerde görmiyen; hiç bir yerde göremez.

Kendisini sever; gözü ve kalbini hep kendine bağlıdır. Kendisinin tadını almak için parçalanır; daima yeni zevkperestler yaratır. Vermeye doymaz; kendisine sokulanları çocuk gibi bağrına basar.

Çocukları sayısızdır. Hiç birisine fazla hasis davranmaz; fakat çok cömerd olduğu; uğurlarına çok şey feda ettiği sevgilileri vardır. Büyüklüğü korur. Mahlûklarını vaktan var eder ve onlara nereden geldiklerini; nereye gittiklerini söylemez. Onları serbest bırakır; çünkü yollarını bilir.

Mahdud çarkları vardır. Fakat onları hiç aşmaz daima müessirdir. Oyun daima yenidir; çünkü daima yeni seyirciler yaratır. Hayat en güzel icadıdır ve ölüm hayatı yaratmak için kullandığı bir hünerdir.

İnsanı karanlığa bürür ve ışığa teşvik eder. İnsanı toprağa bağlar ve atıl kılar, ve daima yeniden ayağa kaldırır. İhtiyaçlar verir; çünkü hareketi sever. Bütün bu hareketleri ne kadar az emekle eder! Hayret: Her ihtiyaç bir keyiftir. Çabuk tatmin edilir ve çabuk uyanır.

Her an en uzun yolculuğa çıkar ve her an hedefindedir.

Muhalefet ederken de kanunlarına itaat etmiş oluruz. Ona zıt hareket ettiğimizde bile gene onun istediği tesir hâsıl olur.

Verdiği her şeyi bir nimet haline getirir; çünkü vereceğini evvelden elzem yapar. İstesinler diye geç bırakır; doymasınlar diye acele eder.

Dili ve lisani yoktur. Fakat diller ve gönüller yaratır. Onlarla duyar ve konuşur.

Tacı aşktır yalnız aşkla ona yaklaşılar.

Her şeyi tecriid etmiştir; hep beraber yürümek için. Aşk kadehinden birkaç yudum pahasına bir ömür dolusu emeği göze aldırır. Hem mülayim; hem sert; hem sevimli, hem dehşetli, nem kuvvet siz, hem kadiri küldür. Her şey onda daimidir. Geçmiş ve geleceği tanımaz. Hâl ebedidir.

Lütüfkârdır, onu bütün eserlerle tebciil ederim.

Her göze kendi biçiminde görünür. Binlerce ad ve terim altında gizli; fakat daima aynıdır.

Beni buraya getirdi, buradan götürülecektir de. Kendimi ona tevdi ediyorum; dilediğini yapsın. Eserinden iğrenmiyecektir.

Ondan ben bahsetmedim; doğruyu; iğriyi hep o konuştu. Her suç onun; her himmet ondan.

Havacılık

Gayri mütenazır şekilli yeni Alman tayyaresi

Bu tayyareler ne maksadla imal olunuyorlar, ne gibi faydalar temin edebilirler?

Son gelen haberlere göre Bv. 141 tipinde tamamen yeni bir Alman aerodinamik harb tayyaresi -nin kullanılma sahasına girdiğini öğreniyoruz. Haddi zatında yeni bir düşünce mahsulü olmayan bu tayyarenin n'çin yapıldığını ve ne gibi faydalar temin edebileceğini kısaca gözden geçirmek yerinde olsa gerektir.

Tayyareler bugünün en büyük baskın silâhı olduğundan buna karşılık koyan topların ağır makineli tüfeklerin gittikçe terakki etmiş olmasına rağmen elde ettikleri başarı oldukça azdır. Bunun sebebi bilhassa tayyarelerin çok yüksekten ucmaları, bulut, sis ve karanlık gibi hava hallerinden istifade etmeleridir.

Fakat hava kuvvetleri bunların dışındaki hava hallerinde ve ıca-bında daha alçaktan uçarak vazife görmek mecburiyetindedirler. Bu takdirde bunlara karşı kullanılan silâhlar evvelki halden daha iyi neticeler elde ederler. Tayyarelerin düşman topraklarına girmeleri, tesis edilmiş olan haber alma sebekeleri tarafından hedeflerine varmadan haber verilmektedir. Bu hususta kullanılan en yeni alet te "Location" aletidir. Fakat bu sebekeyi geçen ve hedefe doğru ilerleyen düşman tayyarelerini ancak gözle görüp ateş altına almak suretile önlemek mümkündür. Hava şartları müsaid olduğu takdirde tayyare şekli itibarile semada teşhis edilebilir. En acemi bir nişancı bile "T" şekli gösteren tayyarenin tayyare olduğunu görür ve ateş açar; esasen bu şekli arzeden tayyare de derhal farkedilebilir. Karadaki birçok harb silâh ve vasıtalarının mevsim ve arazi şekline

göre boyanarak kamufle edilme-leri, havada da bunun tatbik edilmesi düşüncesini ortaya koymuştur. Fakat buna rağmen tayyareler semanın her haline uygun bir şekilde boyanamamaktadır. Zira tayyare çok süratli bir silâhtır.

Bulutlu havada başka, açık havada başka ve arazi üzerinde de başka türlü mürtesem bırakır ve tayyare bir uçuşunda her çeşid hava ve kara üzerinde uçabilir. Bunun için boya uydurmak mümkün değildir. (Devamı 4/1 de)

"Son Posta,"nın bulmacası: 3 - (11)

Soldan sağa:

1 — Beyanat

(5), Kederler (4).

2 — Ecnebiler

(6), Üye (3).

3 — Güzel

san'atların bir şu-

besi (5), Paydos

(4).

4 — Reklam

(4), Bir renk (2),

Mısır ilâhı (2).

5 — Yugoslav

yada yaşayan bir

millet (4).

6 — Nota (2),

Bir nakil vasıtası

(5).

7 — Karadeniz

de bir ecnebi li-

manı (5), Bir u-

zuv (2).

8 — Artırmak (3),

Şahıs (3), İlâve

(2).

9 — Donanma kumandanı

(6), Tel-

mih etmek, anlatmağa

çalışmak (3).

10 — Alâmeti farika,

sembol (5),

Haya (2).

Yukarıdan aşağı:

1 — Cild (4), Meşhur bir

musiki

dâhisi (5).

2 — Ömrün vadesi (4),

Ölüm ceza-

sı (5).

3 — Çocukluğumuzda

dinlediğimiz

(5), Bayrak (4).

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

4 — İzitirab inlemeleri (4), İskambilde birli (2), Nota (2).

5 — Bahçelere ekilen yeşillik (3), Bū-yük (4).

6 — Muvafık, iyi (3), bir erkek ismi (3).

7 — Gelir getiren (6).

8 — Karadenizli (3), Sebze ve meyva satış yeri (3).

9 — Paylama (4), Bir uzvumuz (3).

10 — Mütteliklerin işgal ettiği Fransız adası (5).

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 108

PATRONA HALİL

— Zülâli Efendiyi sorar idiniz efendi hazretleri, meğer bunda odunlukta imiş! diye gülmüsedü. Şeyhislâmın elleri titriyordu:

— Ülemai beşamandır. Varalım bizzat odunluktan alıp hatırı şeriflerine tatyibe sâi olalım evlâd.

Dedi, bostancıbaşı; Abdülgani Efendi; Cevher ve haseki ağalarla birlikte karanlık ve geniş avluya yürüdü. Yolda az durdular. Bostancıbaşı haseki ağaya sert sert sordu:

— Zülâli Efendi neselesini şevketlü padişahımıza siz mi haber verdiniz yoldaşım?

Haseki ürktü:

— Yok ağa yoldaşım, şevketlü efendimiz bizi Esmeydanına cemiyet» nezdine irsal buyurmuş idiler, andan Patrona Halil namı cemiyet başı şaki taleb eylemiş idi.

Bostancıbaşı homurdandı:

— Ya padişahımız bir eşkiya başının sözüne uvar da sadrazam efendimizin can düşmanı, bu denli müfsid İbr adamı itlâk mı ettirirler?

— !...

Birkaç adım daha yürüdüler. Bu sefer şeyhislâm efendi ürkek ürkek sokuldu, haseki ağanın kulağına fısıldadı:

— Baka benim oğlum; cenabınız «cemiyet» nezdinden mi gelirsiniz?

Haseki ağa başını eğdi:

— Beli, efendi buba.

— Cemiyetleri kesretlü müdür oğlum?

— Üsküdar'daki orduyu hümayun kâffeten iltihak eyledi sultanım. Yeniçeri efendisi dahi anlar'a olup; kadı; defterdar; yeniçeri ağası ve şeyhislâm dahi nasbeylediler.

— Kendü aralarında mı intihab eylediler?

— Beli efendi, kendü meyanelerinde!

Şeyhislâm titrek titrek sordu:

— Ya, şeyhislâm nasbeylediklerini dahi söyler idiniz?

— Beli, Medine kadısı Mustafa Efendi müftiyülenam ve şeyhislâm olmuştur efendi hazretleri.

Şeyhislâm düşünmek için va-

nında hem yürüyen hem konuşmaya kulak veren Abdülgani Efedinin koluna dayandı. Bostancıbaşı birdenbire yüksek sesle güldü:

— Fenersiz odunluğa girilür mü? Az mücadele eyleyüb şunda intizar eylen. Varup bir fener bulalım.

Dört kişiyi oldukları yerde bırakıp koğuşa koştu, küçük bir fener bularak döndü.

Hep birden karanlık yerlerden geçip kilidli bir kapı önünde durdular. Bostancıbaşı kilide anahtar uydurmaya savaşıırken şeyhislâmın çeneleri çarpıyordu, Abdülgani efendinin koluna dayandı.

Kapı açılır açılmaz bostancıbaşı elindeki feneri kaldırıp ucu bucağı görünmiyen karanlık odunluğa tuttu. Aralıktan başlarını uzattılar. İçeride bir karartının odun yığınları üzerine kaçtığı görüldü. Bostancıbaşı gülererek bağırdı:

— Havfeylemen efendi, cenabınızı itlâka geldik!

— !...

Karartı daha gerilere kaçıyordu. Bostancıbaşı içeriye girip feneri

kaldırdı. Şeyhislâm ve yanındaki iliklerine kadar titriyerek içeriye girdiler. Bostancıbaşı odun yığınlarını bir daha aydınlattı:

— Hey... Efendi... Neredesiz yoldaşım?

— !...

— Havfeylemen yoldaşım, işte müfti efendi hazretleri dahi bundadır.

— !...

Odunluğun alt başında bir kırptı oldu. Zülâli Efendinin korkudan yuvalarından uğrayan gözleri şışladı. Bu sefer şeyhislâm Abdullâh Efendi:

— Hasan Efendi hazretleri, nerede bulunursuz? Korkman efendim, biz dahi buradayuz; diye seslendi.

Odunlar üzerinden Zülâli Efendinin başı uzandı. Sesi boğuk boğuk cevap verdi:

— Al edersiz. Boynumuzu cellâd kemendine vereceksiz.

Seyhislâm bağıra bağıra temin etti:

— Vallah ve tallah efendi karuydaşım; itlâkınız fermanı vardır.

(Arkası var)

İstanbul elektrik, tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğünden:

- 1 — Muhammen bedeli 3625 lira tutan ve Beşiktaş deposu kum ambarına teslim edilecek olan 500 M3. Sultan çiftliği veya muadili kum pazarlık usulü ile satın alınacaktır.
- 2 — Pazarlık 25.5.942 Pazartesi günü saat 10 da Metro hanının 5 inç katındaki komisyon odasında yapılacaktır.
- 3 — Muvakkat teminat 271 lira 88 kuruştur
- 4 — İstediklerin kanuni vesikaları ve muvakkat teminatları ile ilân edilen gün ve saatte komisyonunda hazır bulunmaları (5543)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. de

Muhammen bedeli (5400) lira olan muhtelif eb'ad ve evsafta 1500 Kg. pirinç kaynak teli (5.6.1942) Cuma günü saat (15.30) on beş buçukta Haydar, paşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (405) liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14.30) on dört otuza kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzumdur.

Bu işe aid şartnameler komisyonca parasız olarak dağıtılmaktadır. (5622)

BİRİNCİ İLÂN

İstanbulda Bahçekapıda Taş Handa, ki dairesinde Ürün Ticaret Türk Limited Şirketi ünvanile icrayı ticaret eden Şirketimizin 1/5/942 tarihinde fesh ve tasfiyesine karar verilmiş ve Türk Ticaret Bankası A. Ş. İstanbul Şubesi ikinci Müdürü İbrahim Omur ile senedat şefi Kerim Akçura tasfiye memuru intihap edilerek keyfiyet usulen tescil ve ilân olunmuştur. Şirkette alacağı olanların üçüncü ilândan itibaren bir sene zarfında hergün Şirket Merkezinde bulunan tasfiye memurlarına müracaatla haklarını isbat etmeleri lüzumu ilân olunur.

Ürün Ticaret Türk Limited
Şirketi Şirketleri

(İLÂN)

Malkara Asiyeye Hukuk Hakimliğinden.

Malkaranın Kalıvya köyünden Emine Akkan tarafından, Uzunsöprünün Harmanlı köyünden Ahmed oğlu Halim Akkan aleyhine açılan boşanma davasının muhakemesi neticesinde:

Müşterek hayatın çekilmez bir hale gelmesini intaç eden şiddetli geçimsizliğin mevcudiyetine binaen Türk kanununun medenisininin 134 ve 138 ci maddeleri mücibince tarafların boşanmalarına ve hâdisede kabahatli olduğu tahakkuk eden kocanın; 142 ci madde ahkâmına göre bir sene müddetle evlenmekten memnuiyetine, gösterilen adreste bulunmaması yüzünden davetiye ve giyab kararı kendisine ilânen tebliğ edilmiş olan M. aleyhin giyabında, 4/II/541 tahririnde karar verilmiş olmakta bu karar aleyhine bir ay zarfında temyiz yoluna müracaat hakkını haiz olduğu, aksi takdirde kat'ileşeceği tebliğ makamına kalın olmak üzere ilân olunur.

ZAYI — İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün 6 meş şubesinden almış olduğum 2402 sicil No. lu şoför ehliyetnamem zayi ettim. Yenisi alınacaktır. Eskişinin hükmü yoktur.

2402 sicil No. lu şoför
Muhtetin Öven

TIYATROLAR

Meşhur illizyonist profesör
ZATİ SUNGUR

Beyoğlunda «SES» sinema ve tiyatrosunda her akşam yeni numaralarından müteşekkil zengin programına devam edecektir.

Son Postanın edebi tefrihası: 142

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkant

— Bu mu?

Ömer, bu teferrüata ehemmiyet vermiyormuş gibi kırık bir sesle:

— Belki de... dedi. Şimdi, seni ilk gördüğüm dakikadan itibaren benim için bir yabancı olmadığına inandın mı Neriman?

Bu sesin ahengi ve Ömerin gözlerindeki derin acı genç kadını sarsmıştı. Bunu belli etmek istemedi başını çevirdi, sükunetle cevap verdi:

— Çok müdekkik bir insanmışsınız Ömer Bey.

Ömer artık bu sinsî alay ve imaları dinliyemeyecek kadar asabileşmişti. Hiç işitmemiş gibi derin bir sesle:

— Görür görmez âşık olduğum kızın ismini duyduğum zaman ne müthiş bir ümitsizlikle sarsıldı özüme şimdi anlıyor musun Neriman?

— Ne garib şeyler söylüyorsunuz Ömer Bey! Meraklı bir roman ünlüğüme inanıyorum.

— Roman değil hakikat... Ne zaket kalfa bana senin ismini söylediği zaman deli olacağımı sanmıştım.

— Halbuki; erkek ve koca gururunuz bundan memnun olacaktı!

— Âşık kalbim ancak derin bir ümitsizlik duydu. Bunun yanında öteki hisler yok olmuştu.

Kat'i ve telâşlı cümleler, lâstik bir top çabukluğile birdenbire ötekine zıplayıyordu.

— O halde ben hiç bir zaman zize âşık olmadım Ömer Bey.

Nerimanın bu sözlerinde acı bir ışık gizli idi.

— Niçin böyle söylüyorsun Neriman?

— Çünkü hiç yatışmayan ve alımayan bir kin ve öfke ile resminizi seyretmekteyim.

Madalyonu iki parmağının arasında tutuyordu. Parlak taşlar kızın bir demir gibi ellerini yakıyordu. Ömer bu gizli harsı ve hidayeti anlamadan karısına baktı ve

çok samimi bir hayretle sordu: — Hangi resimden bahsediyosun yavrum. Sözlerinden bir anlamıyorum.

— Sizden bir fotoğrafınızı almıştım, unuttunu mu? Siz de bu işte şu göğsümde taşıdığım resim yolladınız. İri bir maymun...

Genç adam birdenbire hatırlanmıştı. Kaşlarını çatı. Neriman onun kesine aldırma Devam etti:

— Etrafımı alan erkeklere kendimi müdafaa edebilmek bana büyük cesaretler veren resim... Kocamla iftihar edebiliyim değil mi? Ona sadık kalmam mecburdum değil mi? Böyle kusurlu; böyle sevimli bir kocam vardı.

Ömer için için azab duyuyordu. Mektebli kız tavırları altında bir kadın ruhu taşıyan Nerimanın karşısında eziliyordu. O haklı vardı. O maymun resmini karısına yollamak; en hafif tabiriyle kabaca bir hareketten başka bir şey değildi. Kısılan bir sesle Nerimanın müdafaa etmek istedi:

— O resim sana yollanmamıştı yavrum.

— Bana değil mi? Ya kime yollanmıştı efendim?

Ateş sacan gözleri Ömerin yüzüne dikilmiş, ona meydan okuyordu.

— Sevmediğim ve görmek istemediğim karıma...

— Çok nazik bir şekilde...

— Sizin kaba bulduğunuz o hareket bence bilâkis namus kârane idi.

Nerimanın sabrı tükendi, kendisini tutamadan bağırdı:

— Namuskârane mi? Öyle bavağı bir hareketi namusluca buluyorsunuz ha?

— Sevmediğim bir kadına kabaca böyle yapmak mecburiyetim yok idim. Onunla aramızda hiç bir kınıklık olmadığını ve olamayacağını açıkca hattâ kabaca söylemiş düürüst bir insana yakışan bir hareketi anlamadan karısına baktı ve

(Arkası var)

GÜREŞ MÜSAHABELERİ

Filiz Nurullah ve Parisi altüst eden Japon pehlivanları

Yazan: M. Sami Karayel

Bin sekiz yüz doksan dokuz senesi idi; Pariste muazzam umumi bir sergi açılmıştı. Bu sergi bey-nelmilel mahiyette olduğundan dünyanın dört bucağından gelen insanlar; Parisin oynak ve şakrak muhitinde yer almıştı. Gelenlerin içinde iriyarı; dev cüsseli pehli-vanlar da görülüyordu. Pehlivan-ların adedi çoktu. Her milletin ba-bayıtları Pariste yapılacak ci-han pehlivanlığı müsabakalarını da boy öçlüşecekti.

Japonyalı; Rusyalı; Almanyalı; Danimarkalı, Macarlı ilh... peh-livanlar Parisin geniş bulvarlarını dolaşıyorlar, seyircilerini heyeca-na düşürüyorlardı. Yalnız bu; peh-livanlar içinde iki kişi vardı ki milyonlara varan Paris halkını pe-sine takıp sürüklemiş bulunuyor-du. Bunlar da Kara Ahmedle Filiz Nurullah idi.

Gene iki pehlivan vardı ki, bun-lar da milyonlarca halkı endişeye düşürmüştü. Herkes birbirine so-ruyordu:

— Ufacık çocuk kadar insanlar; nasıl güreşebilirler?

— Hiç bunlar pehlivan diye gön-derilir mi?

— Çok yazık... Bir tarafları kı-rılacak...

Bu, herkesi acındıran ve endi-şeye düşüren pehlivanlar da Ja-ponlardı. İki Japon pehlivanı... Tam ellişer kiloluk küçücük in-sanlar.

Türklerden herkes emindi. Filiz Nurullahın boyu iki metre on sekiz santimdi. Okkası da tam yüz alt-mış beş kilo idi. Tam manasile bir devdi. Filiz Nurullah; Paris otel-leri yatak bulup yatıramamış; o-muzlu; geniş göğüslü idi. Hele Türk pehlivanlarının giyinme tarz-ları herkesin nazarını celbedecek derecede orijinaldi. Trablusgarb

ipeklisinden bolca bir pehlivan sa-rı; gene Trablusgarb ipeklisinden (o vakit Trablusgarb bizim vilâ-yetimizdi) bolca bir bel kuşağı, lâciverd Lüi kumaştan bir sako ceket; gene lâciverd kumaştan bir potur; ayaklarında rügan yemeni; sırtlarında Şam kumaşından ipekli gömlek; boyunlarından geçme gü-müş saat kordon; bel kuşağına so-kulmuş iki kapaklı bir serkisof saat... Bütün bunlar; Paris halkını Türk pehlivanları üzerine celbe-kâfi gelmişti.

Beynelmîlel Paris cihan pehli-vanlığını idare etmek üzere bir komite teşekkül etmişti. Bu; güreş komitesi hep eski ve namdar peh-livanlardan mürekkebdî. Dünya-nın her tarafından gelen pehlivan-ları kaydedecek ve güreşleri tertib-edecekti.

Pehlivanlar komiteye müracaat edip kaydolunurlarken komite Ja-ponlarla karşılaştığı zaman şu kısa muhavere cereyan etti:

— Kaç kilosunuz?

— Elli kilo!...

— Siz kaç kilosunuz?

— Kırk sekiz kilo!...

Komite kısa bir müzakereden sonra kararını tebliğ etti.

— Sizler güreşe giremezsiniz! Elli kiloluk; kırk sekiz kiloluk pehlivanlarımız yoktur; ezilirsi-niz!

Japon pehlivanları itiraz ettiler.

— Size ne? Ezilsek biz, ezile-ceğiz; hayır; güreşe gireceğiz!

— Olamaz... Sizin katogoriniz-de adam yok burada...

Nihayet itirazları para etme-miştî. Japon pehlivanlarını güreş-harici addettiler. Ve, güreşe gir-mek haklarını nez'ettiler. Sebeb de basitti:

— Çok küçük ve, hafif insan-lar... Âdeta çocuk!

Bu karar üzerine Japonlar fer-yadı bastılar. Gazete sütunların-da yaygaralı havadisler ve ilânlar çıkmaya başladı. Büyük puntulu harflerle Japonların beyanati neş-rolundu. Japonlar; bütün dünya pehlivanlarını müsabakaya çağı-rıyorlardı. Hem de kendilerini kim mağlûb ederse üste de bin napo-lyon altmı vereceklerini ilân edi-yorlardı. İş azıymıştı, şakadan cid-diyete doğru ayaklanmıştı. Lâf değil ortaya bin napolyon da ko-yuyorlardı. Hülâsa; milyonlarca o-kuyucuyu meraka ve heyecana dü-şürdüler. Japonların güreş ilân-ları da halkın ve; dev cüsseli peh-livanların nazarı dikkatinin celbet-mişti. Şöyle idi: On metrelik bir daire içinde boğuşmak ve; pes e-dinceye kadar abandone oluncaya kadar güreşmek... Bu; müsabaka dev cüsseli pehlivanlarca büyük bir avantajdı. Çocuk gibi Japonları bu; tarz güreşte pes ettirmemek kabil miydi?

Güreş komitesine Türkler de müracaat ettiler. Azalar; Filiz Nu-rullahı görünce birbirlerine ba-kıştılar. Türk pehlivanı korkunç-tu. Japonların aksine bir mevcu-diyetti. Derhal müzakereye çe-kildiler ve şu kararı verdiler:

— Türk Kara Ahmed; normal-dir ve; güreşlere iştirak hakkını verdik... Fakat Türk Filiz Nurul-lah güreşlere giremez... Çünkü insanlan fevkindedir. Bu, vücud-da dünya yüzünde adam yoktur. Binaenaleyh güreş harici tutuyo-ruz...

İtirazlar kabul olunmadı. Filiz Nurullah da iriliği dolayısıyla kon-ker harici kaldı. Fakat bu; böyle olmakla beraber Filiz Nurullah kimlere meydan okuyacaktı? İki metre on sekiz boyunda ve yüz

altmış beş kilo ağırlığında geniş ve çetin gövdeli bu; Türk pehliva-nına kim karşı koyabilirdi? Za-vallı Filiz Nurullah müddeasız o-larak ortada kalmıştı.

Japonların gazetelerle kopar-dıkları yaygaralar nihayet cümhu-ru harekete getirdi. Cinan pehli-vanı ve; Fransız aslanı namile ma-ruf Pol Pons Japonlara meydan okudu. Seyir için biletler bulun-maz oldu. Ve, on napolyonluk bilet-ler yirmi otuz napolyona satılır hale geldi. Nihayet Japon pehli-vanı Yokyatani ile Pol Pons kar-şılaştılar. Elli kiloluk Japon; yüz otuz kiloluk bir metre doksan se-kiz santim boyluk Fransız pehli-vanını iki buçuk dakikada felce uğratarak abandone edip meydanda bıraktı.

Derken; Fransız başpehlivanla-rından Loran löbekrua Japona meydan okudu. Japon pehlivanı Bekeruayı da iki dakikada felce uğratarak kollarını tutmaz bir hale getirdi' O da mağlûb oldu. Japon-lar ortalık heyecana verdiler Ve; nihayet Japon güresinin ve Japon fenfinin ne olduğunu anladılar. Bu; güreş anakomik bir güreşti. Ve bu güreşe Japonlar jüü jütsü di-yorlardı.

Nihayet Japon pehlivanına Filiz Nurullah meydan okudu. Bu; ha-ber ve gazetelerle ilânlar halkı büsbütün heyecana düşürmeğe ve sile oldu.

Japon pehlivanı ile Filiz Nurullah daire içinde karşı karşıya geldi-ler; ilk hamlede Filiz; Japona meydan vermeden hasmının bi-leklerinden yapıştı ve; hiç bekletmeden macuncu fırıldak gibi çe-virmeğe başladı.

Filiz Nurullah; küçük ve hafif hasmını alabildiğine çevirdikten sonra birdenbire tersine çevirerek yüzüstü yere vurdu. Birdenbire de üzerine çullanarak sırtının or-tasına yüz altmış beş okkasile o-turdu. Hiç bir şey yapmıyordu. O-turup bastırarak pes ettirecekti. Filizin bu; hareketi tam akıllıca ve; ustaca idi. Başka türlü de o-lamazdı. Japonun tutmasına mey-dan vermek demek felce uğramak demektî. Binaenaleyh Türk pehli-vanının düşüncesi yerinde idi.

Fakat; Japon güreşinde durmak vakti. Mütemediyen işlemek lâ-zımdı. Japonlar itiraz ettiler. Nu-rullah; itiraz etti. Oturmasının ve

HAVACILIK

(Baştarafı 3/1 de)

Ancak çöl muharebelerinde bil-hassa alçaktan uçmak zorunda ka-lan tayyarelerin dâfi silâhlarından fazlaca zarar görmelerini gözönü-ne alan İngilizler bu T şekli gös-teren tayyarenin şeklini değiştir-meği düşünmüşler ve boya ile me-selâ bir kanadı tamamen başka renge boyamışlardır. Bu suretle tayyareden daha başka bir cisim hissini veren bu uçak hedefi gör-mek; teşhis etmek ve nişan almak oldukça güçleşmiştir. Hatta top-çuya düşüyor hissini oyle verdiği-ni bu harbin tecrübeleri göster-miştir.

İşte Almanların icad etmiş ol-dukları bu gayri mütenazir tayya-re de avni düşüncenin mahsulü ol-sa gerektir. Billhassa şark cephe-sinde büyük işler göreceği zikredi-

liyor ki çölden pek farklı bir man-zara arz etmiyen arızasız Sovyet arazisinde bu suretle şekil deği-şirmenin aynı faydaları vermesi tabiidir.

Sovyet topraklarında çok büyük kara ordularının dövüşmesi sıra-sında hava ordusunun bunlar des-teklemesi şarttır. Bu destekleme ekseriyetle alçaktan yapılmama göre maruz kalınacak zayıflık ta o derece fazla olacaktır. Bunun önü-ne geçmek için havada tayyareye benzemiyen aerodinamik evsafi aynı olan bir tayyarenin kullanıl-ması bu zayıflığı nisbeten önleye-bilir. Fakat her yeni silâhın bir mukabil silâhı çok geçmeden bu-lunduğu gibi bunun da mukabil bir silâhı bulunacağı tabiidir. Bu-na rağmen bir müddet bazı fark-ları olacağı da düşünülebilir. H U

Gayrimenkul satış ilanı

Kütahya İcra memurluğundan:

Hüseyin Özkaraaya borçlu Ömer karısı Zehra ve küçük oğlu Osmanın borç-larına mukabil haczolunup satılmasına sıra gelen Enzuyük köyünün Mezlek arkası mevkiinde Kütahya tapu dairesinin Mart 942 tarih ve 171 numarasında kayıtlı 3000 M. 2 ibaret ve 80 hisse 16 hissesi 30 lira kıymetli tarlanın mezkûr 80 de 16 hissesi ile yine bu köyden Köprübaşı mevkiinde Mart 942 tarih ve 172 sayılı 4595 M2. den ibaret ve 80 hisse 16 hissesi 40 lira kıymetli tar-lanın 80 de 16 hissesi bugünden itibaren açık artırma ile satışa çıkarılmış ve artırma şartnamesi herkes tarafından görülebilmek üzere 31/5/942 den İiba-ren İcra dâvâhanesine talik edilmiş bulunacaktır.

İşbu gayri menkullerin birinci açık artırma ile satışı 10/6/942 tarihine mü-sadık Çarşamba günü saat 14 den 15 e kadar İcra dâiresinde yapılacaktır. Bu artırmada artırma bedelinin gayri menkullere tahmin olunan kıymetinin % 75 ni bulmadığı ve rüçhan hakkını haiz alacakların alacaklarını veya satış mas-rafını temin etmediği takdirde en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartı ile 10 gün uza rarak 20/6/942 tarihine mü-sadık Cumartesi günü saat 10 dan 1. re kadar yine İcra dâiresinde yapılacak ikinci artırma da artırma bedelinin rüç-han hakkını haiz alacakları veya satış masraflarını temin ettiği halde gayri menkuller en çok artıranın üstünde ihale olunacaktır.

Satış peşinlidir. İhaleyi müteakib memuriyetimiz tarafından takdirli olarak 20 günü geçmemek şartı ile müşteriye münasib bir mehil verilebilir. Dellâliye rüsumu ve müşteri namına tescil ve teslim masraflarının müşterisine ve bun-lar haricindeki rüsum ve masrafların satış tularından ödeneceği ve satış günü muayyen saatlerde müşterilerle satış yerinde hazır bulunmaları ve artırmaya iştirak etmiş olanların şartnameyi görmüş ve lüzumlu ve gereken masûmatı almış ad olunacağı ve fazla malûmat almak arzu edenlerin İceramızın 339/940 dosya numarası ile memuriyetimize müracaatları lâzımdır.

Alacaklı tapuda kayıtlı olmayan ve alacaklarla sair alacakların İrtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair İddialarının ilân ta-rhinden itibaren 20 gün içinde evraki müşbûtelere birlikte İcraya müracaat-ları. Aksi takdirde alacakları tapuda mukayyed olmadıkça satış tularının pay-laşmasından haric kalacaklardır.

Müşterilerin artırmaya iştirak için % 7,5 nisbetinde pey akçeleri verme ri ve şartname dâiresinde hareket etmeleri lüzumu ilân olunur. (939/490)

bastırmasının da bir hareket oldu-ğunu söyledi. Nihayet Japonların güreş tarzları dolayısıyla iki pehli-van birbirlerinden ayrıldılar. Ve; güreş neticesiz kaldı.

M. Sami Karayel

Memleket Haberleri

Samsunda

Hamsi görülmemiş şekilde bollandı, kilosu 10 kuruştan bol bol satıldı

Samsun (Hususi) — Uzun yıllardan beri bu sahilleri terkedip başka diyara göç etmiş olan hamsi; bir kaç gündün beri ona hasret çeken Karadenizlileri akın akın sahile çekiyor. Daha bir hafta evvel yanına korka korka sukulduğumuz kalkan balığı 150 den 80 ve hattâ 50 kuruşa kadar bir tenezzül gösterdi. Fakat bu iş et meselesinde hiç bir tesir icra etmedi. Hamsi, 38 bin Samsunlu tarafından daha on beş yirmi gün kadar ancak yenilebilecektir. Sonra hem inceleyecek ve yağsızlaşacak, hem de günün birinde bütünü sahillerimizi terkedecektir.

50 kuruştan başlayan satış, dün 10 kuruşa kadar düşmüştü. Fakat akşama doğru tekrar 50 den satılmaya başladı. Hamsi avcıları, yolda Samsuna doğru gelmekte olan kayıkları gördükçe eidekini hemen ucuzlatmak suretile bitiriverirler. Eğer yenisinin pek uzakta olduğunu hissedersen fiat birdenbire yükselebilir. Bu iş de birkaç açığızın elindedir. Arada zavallı halk mutazarrır olur.

Mercan gözlü, zengin ve fakara yiyeceği hamsi balıkların tacidarı olarak Samsun sahillerinde hüküm sürmektedir.

Karabükte ustasını soyan 15 yaşında bir hırsız

Karabük (Hususi) — İbrahim oğlu Nuri isminde 15 yaşlarında bir amele çocuk yanında çalıştığı inşaat ustabaşlarından Zıya isminde bir şahsın güpegündüz evine girerek yükte hafif pahada ağır ne kadar eşya varsa almış ve bir bavula doldurarak ortadan kaybolmuştur. Müşteki tarafından vak'ının haber verilmesi üzerine harekete geçen Karabük zabıtası bu cür'etkâr hırsızı saklandığı şehir kanalizasyonunun içinde çaldığı eşyalarla birlikte yakalamış ve müddeumumiliğe teslim etmiştir.

Bir otelde kaybolan 8.900 liranın muhakemesi

İzmir (Hususi) — Geçenlerde bir gece Hatay oteline giden iki yolcudan biri otel kasasına 8.600, diğeri de 300 ki cem'an 8.900 lira teslim etmişlerdi. Müşteriler sabahleyin paralarını almak üzere otel kâtibine müracaat edince paraların kasada mevcut olmadığı anlaşıldığından emniyeti suiistimal suçundan adliyeye verilen otel sahibi Beşir Korkutla otel kâtibliği vazifesini gören Beşirin kardeşi Abdülkadir Korkut hakkındaki dava bitmiştir. İkinci asliye ceza mahkemesi Abdülkadirin bir sene ve 4 ay hapsine Beşirin beraatine karar vermiştir. Beşir otel sahibi olduğu için kasadan kaybolan 8.900 lirayı ödeyecektir.

Atletizm grup birincilikleri Mersinde yapılacak

Adana (Hususi) — Atletizm grup birincilikleri yakında Mersinde yapılacaktır. Bu müsabakalara bütün cenub Anadolu vilayetleri atletleri iştirak edecektir.

Denizli usenilerin musameresi

Denizli (Hususi) — Lisemizin son sınıf talebeleri bir veda musameresi vermişler ve Antigoni yarışını muvaffakiyetle temsil etmişlerdir. Resim piyeste rol alan talebeleri bir arada gösteriyor.

İzmirde

Çeşme yolunda bir otobüs devrildi, 4 kişi ağır, 6 kişi de hafif surette yaralandı

İzmir (Hususi) — Evvelki sabah İzmir - Çeşme yolunda bir otobüs kazası olmuştur. İzmir - Çeşme arasında posta taşıyan ve Alaçatı belediyesinde kayıtlı şoför Muslih Tınazın idaresindeki 6 numaralı otobüs; sabahleyin erkenden İzmirde getireceği yolcuları almış ve yolun en tehlikeli bir yeri olan Barbaros nahiyesinin Kazankaya virajından geçerken; şoförün iyi manevra yapamamasından dolayı virajda devrilmiştir. Virajın alt kısmı uçurumdur. Otobüste bulunan yolculardan dördünün ağır surette yaralandığı ve 6 kişinin de hafif yaralar aldığı; otobüsün şoför muavini tarafından Uurlada jandarma komutanlığına haber verilmiş, müddeumumili ve jandarma komutanı; derhal hâdiseye yerine hareket etmişlerdir.

Son zamanda posta otobüslerine ve kamyonlarına pek çok müşteri alınmakta; hattâ yasak olduğu halde bunların üstlerine de yolcu bindirilmektedir.

SPOR

19 Mayıs münasebetiyle bugün yapılacak spor hareketleri

İstanbul muhtelitile mektepler muhtelili arasındaki futbol maçı bugün saat 17 de Fenerbahçe stadında yapılacaktır.

Her iki takım iyi seçilecek olursa bu maçın hakiki bir zevki olacaktır. İstanbul muhtelitinin bu maçta ağır basacağı sanılmaktadır.

Okullar muhtelitine girecek talebe oyuncular

İstanbul okulları spor kütlesi başkanlığından; 19 Mayıs gençlik ve spor bayramında İstanbul benden tenbiyesi direktörlüğüne mensub gençlik klubleri futbol muhtelitile karşılaşmak üzere okullar muhtelitine seçilen okul ve isimleri yazılı futbolcuların saat 15 de Fenerbahçe stadyumunda hazırlanmaları tebliğ olunur.

(Hayriye Lisesinden Faruk, Yavuz, Faruk, Hasan, Receb, Süleyman, Haydarpaşa Lisesinde Sezai, Numan, Halil, Deringör, Müzdat, Boğaziçi lisesinden Ali Kızıllırmak, Mahmud Kefeli, Niyazi Kalkan; Galatasaray Lisesinden Şahab; Turgan; Işık lisesinden Bülend; Darüşşafaka Lisesinden Galib, Emin Gökçe; Yüce Ülkü lisesinden Kadri.

Kürek yarışları

19 Mayıs bayramı münasebetiyle bugün Moda ile Fenerbahçe arasında kürek yarışları yapılacaktır. Müsabakalar tek, iki çifte ve dört tekler arasındadır. Yarışlara saat 14 de başlanacaktır.

Bisiklet yarışı

Bisiklet Federasyonu tarafından tertib edilen İstanbul - Edirne gidiş, geliş bisiklet yarışı bu sabah saat 7,30 da Topkapıdan başlanacaktır.

Müsabaka 21 Mayısta şehrimizde bitecektir.

Fenerbahçe tenis kortları

Fenerbahçe Gençlik Klubünden: Klubümüzün tenis kortları bu kere tamir edilerek tenişi sporcuların istifadesine âmâde bir hale konulmuştur.

«Son Posta» nin spor tefrikkası: 54

Kara Ahmet

Kavas oğlunun mukavemeti

Arnavudoğlu da bu düğüne gitmek üzere İstanbuldan Ormanlıya geçmiştir. Ormanlı köyünde saray haremağalarının koyunları, atları, koçları bulunurdu. Bu köy adeta bir mandıra gibi idi, Arnavudoğlu haremağaları ve bazı saray adamlarıyla beraber köy düğününe gelmişlerdi. Kavasoglundan filân kimsenin haberi yoktu. Düğün başladı. Güreşler olmağa koyuldu. Kavasoglu, başa çıktı.

Baş güreşe kimse yoktu. Harem ağaları Arnavudoğlunu soyarak Kavasoglundan karşısına çıkardılar. Güreş başladı. Fakat harem ağaları Arnavudoğlundan yüzü yüz galib geleceğine emin ediler. Lâkin düşünceler aksine çıktı. Kavasoglu üç saat dayandı.

Haremağaları ve, saray beyleri Arnavudoğlundan yenileceğinden korktular. Maazialah Arnavudoğlu bir kazaya gelip mağlûb olursa sonra padişaha ne cevap verebilirlerdi. Sultan Aziz, hamlecibaşının yenildiğini işitirse onu oraya götürürlerdi ve; soyup güreş ettirenleri yok ederdi.

Haremağaları ve bekler derhal güreşe müdahale ettiler... Arnavudoğlu ile Kavasogluna:

— Pehlivanlar yetişir, sizi beraber ayırıyoruz.

Dediler. Bu suretle başlarına gelebilecek belâdan kendilerini muhafaza ettiler. Fakat Kavasoglundan ne yaman bir pehlivan olduğu da meydana çıkmış oldu.

Sultan Azizin sevdiği paşalarından ve yakınlarından Mahmud Celâlettin Paşanın haremağalarından biri Ormanlı köyünde idi. Kavasoglu Koca İbrahimi beğendi, arabasına koyarak alıp konağa getirdi. Mahmud Celâlettin Paşa, pehlivan meraklısı idi. Konağında birçok başpehlivanlar vardı.

Kavasoglu konağa geldiğinin sabahsı bahçeye bakıyordu. Paşanın başpehlivanları meydana

bulunan koca bir pulluk taşını biri bir tarafından; diğeri öbür taraftan tutarak bir yandan bir yana alıp götürmüşler ve; bir yere koymuşlardı. İdman yapıyorlardı.

Kavasoglu; yanında bulunan bir ağaya sordu:

— Ne yapıyorlar ?

— İdman yapıyorlar peşenin pehlivanları.

Demiş... Kavasoglu Koca İbrahim gülererek:

— İki kişi birden kaldırıyorlar bu; taşı...

— E! Çok ağır taş görmüyor musun? Başka türlü kalkar mı o?

Demiş... Pehlivanlar; bahçeden çekildikten sonra Kavasoglu Koca İbrahim ağaya:

— Ağam; beni bahçeye götürseniz.

Demiş. O da; Kavasoglundan bahçeye götürmüş... İbrahim; tek başına taşı kucakladığı gibi olduğu yerden almış tâ; bahçe duvarının yanına kadar götürerek dayamış. Ve, bırakmış...

— Ne diyorsun Murad ağa?

— Evet... İbrahim çok kuvvetli bir pehlivandı. (Arkası var)

İstanbul borsası

18/5/942 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.24
New York	100 Dolar	130.70
Cenevre	100 İsviçre F.	30.70
Madrid	100 Peçeta	12.55
Stokholm	100 İsveç Kr.	31.10
Bir altın lira		33.35
24 aylık bir gram külçe altın		460

Esham ve Tahvilât

İkramiyeli % 5 933 Ergani	23.10
% 7 941 Demiryolu II	19.55
Merkez Bankası	169.75
İş Bankası	15.—
Aslan Çimento	13.05

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki haberler

Birmanyada İngilizler yeni bir hezimete mi uğradılar?

Vişi 19 (A.A.) — Birmanyada Japonlar Kaleguda İngiliz ordusunu ağır hezimete uğratmışlardır. İngilizlerin zayıflığı 10.000 den fazladır.

V.şi 19 (A.A.) — Birmanyadan gelen haberlere göre Japon ordusu kendisiyle teması kesmiş olan General Alexander ordusunu yal-kalamıştır.

Harkof ve Kerç muharebeleri şiddetle devam ediyor

İstokholm, 19 (A.A.) — Havas: Cumartesi ve Pazar günleri Kerç yarımadası ucunda Rusların karşı hücumları devam ettiği gibi Harkof önünde de Almanların karşı hücumları devam etmektedir. Her iki taraf her iki mahalde en müsaid yerleri ele geçirmeye uğraşıyor.

Berlin, 19 (A.A.) — D. N.B: Sovyetler kendileri için ciddi bir surette tehlike arzeden cepheleerde ve hususile Harkofta şursuzca neticesiz taarruzlarda bulunmaktadır.

Harkofta bir hafta içinde 324 tank kaybetmişlerdir.

Bu sabahki Rus tebliği Moskova, 19 (A.A.) — Royter: Bu sabahki Sovyet Resmî tebliği: Kit'alarımız Harkof istikametinde taarruz ilerlemelerine devam etmektedir.

Kerç yarımadasında ve Kerç civarında çetin muharebeler devam etmektedir.

Pazar günü 64 düşman tayyaresi düşürülmüştür. 21 tayyaremiz kayıptır.

Buz denizinde Sovyet tayyareleri bir Alman muhribini batırmışlardır.

Prinz Eugen kruvazörüne üç torpil isabet etmiş

Londra 19 (A.A.) — Prinz Eugen kruvazörüne karşı yapılan hava hücumu hakkında taze haberler alınmıştır. Gemiye kat'î surette iki torpil ve muhtemel olarak da bir üçüncü torpil isabet ettirilmiştir.

Almanların 29 İngiliz tayyaresi düşürdükleri hakkındaki iddiaları hücumun müessir olduğunu isbat etmiştir.

İngilizlerin Akdeniz filosu kumandanı değiştirildi

Londra 19 (A.A.) — Amiral Cunninghamın yerine tayin edilmiş olan Amiral Harwood İskenderiye'ye varmış bulunmaktadır.

Vasıngtonda bir vazifeye tayin edilmiş olan Amiral Cunningham şu beyanatta bulunmuştur:

— Akdeniz filosu her zaman kendini gösterdi. Heride de Akdenizi düşmandan temizleyip yendi den bizim için serbest bir yol haline getireceğinden eminim.

Tifoya karşı yeni bir serum bulundu

Paris, 19 (A.A.) — College de France profesörlerinden Clovis Vincent tifoya karşı müessir bir serum keşfetmiştir. Bu profesör vakitle T. A. B. aşısını bulmuştur. Profesör tifoya karşı müessir bir silah bulmak için 50 yıl çalışmıştır. Bu keşif tedavide büyük bir inkılab yapacaktır.

Normal ihracat maddelerimiz hakkındaki kararda tüccarlarımızı alâkalandıran değişiklik yok!

İhracat eşyasının devlet kontrolüne alınması hakkındaki kararın mahiyeti ve şumulü hakkında alâkalı makam izahatta bulundu

Ankara, 18 (Hususi) — İhracat lisansları hakkında, son günlerde neşredilen kararname münasebetiyle Ticaret Vekâletinde malûmatına müracaat ettiğim alâkalı makamlardan şu tamamlayıcı malûmatı aldım: «Kararnamenin gazetelerde neşir tarzı, ilk defa olarak ihracatın lisansa tâbi tutulduğu intibahı vermektedir. Fihakika mutad surette ihracatımız bütün maddeler iki buçuk seneden beri lisans usulüne tâbi bulunmakta idi. Son zamanlarda, normal surette ihracatçı olmadığımız ve hattâ ithal ettiğimiz bazı mallar içinde hariçten talebler alındığından bundan dolayı Vekâletin kontrolü altına sokulması maksadile mevcut lisans

usulü yeni kararname ile genişletilmiştir. Yeni kararnamede maddelerin birer birer sayılmasına lüzum görülmediğinden bütüm ihracatın lisansa tâbi tutulduğu ifade edilmiştir. Mutad ihracatımızın hemen tamamı çoktanberi lisans usulüne tâbi bulunduğuna göre yeni kararname ile bu usule ithal edilen maddeler büyük bir miktarda değildir. Yapılan bazı değişiklikler müstesna tutulursa evvelki kararnameler hükümlerinden farklı değildir. Binaenaleyh normal ihracat maddelerimiz hakkında tatbik edilmekte olan lisans usulünde tüccarlarımızı alâkadar eden bir değişiklik yoktur.»

İnhisarlar Vekilinin meclisteki beyanâtı

(Baştarafı 1 inci sayfada) tina alınması fikrinin nasıl doğduğunu hatırlattıktan sonra demiştir ki: «Bu iş görüldüğü kadar basit değildir. Çay ve kahvenin gümrüklerde istihlak vergisini arttırmak mesele halledilemez ve bir takım aksi tesirleri hesaba katmak lâzımdır. Nitekim Martta verilen bu kararlar çay ve kahve fiyatları arttırdıktan sonra teftiş işleri geniş ölçüde artmıştır.»

Alınan haberlere göre çekilmiş kahveye, öğütülmüş kiremit tozu çaya bir takım belirsiz otlar karıştırılmıştır. Bütün bunları karşılamak vazifesi hükûmete düşüyor. Biz yalnız gümrüklerden parayı alalım, halk ne içerse için ne hükümet ve ne de yüksek mecliste ilfât göremez. Teftiş meselesi mühim değildir, denildi. Bir vatandaşa 18 liraya bir kilo çay alır da bunun yarısını kuru ot olursa ve hükümet de buna ses çıkarmazsa vaziyet cidden garib olur.

Satış serbest olduğu müddette de kontrol ve kaçakçılığı önlemek mümkün olmayacaktır. Çay ve kahve satışını inhisar teşkilâtına bağlamak nihayet 400 bin liralık bir masrafa mütevakiftir.»

Diğer müzakereler
Ankara 18 (Hususi) — Büyük Millet Meclisi bugün Şemseddin Günaltayın reisliğinde toplanmıştır. Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne 314 bin liralık münazam tahsisat verilmesine dair kanun lâiyahatı kabul ve sinema filmlerinin gümrük resminden indirilmesi hakkındaki karar tasdik edilmiştir.

Bundan sonra fevkalâde hallerde haksız olarak mal sahibi olanlara dair kanun lâiyahasının birinci müzakeresi yapılmıştır.

Memurlarla, askeri mensublarla dan fevkalâde hallerde mal iktisab edenler hakkındaki kanun projelerinin bu müzakeresinde ilk sözü alan Refik İnce (Manisa) içinde bulunduğumuz fevkalâde ahvalın icablarına tamamilen uygun olmak üzere hazırlanan bu lâiyhadan dolayı hükûmete teşekkür etmiş ve iki nokta üzerinde ısrarla durarak demiştir ki:

«Şu veya bu şekilde suistimal yapan ve oturduğu devlet postunu kendi menfaatleri için bir gelir membat yapan şahıslar hakkında bugün ve yarın ahılsızlıkla bu gün de, yarın da hali sulhte ve hali harbe mücadele etmek millet ve bu millet vekillerinin borcudur. Bu noktai nazardan kanunun fevkalâde zamanlara aid olması naktasına kat'iyen muhalifim. İkinci de bu kanunda mebusların vaziyeti teşkilâtı esasının 17 nci maddesinin ihtiva ettiği esas bakımdan hususi ve istisnai mahiyette görülmesi ve binaenaleyh mebusların diğer amme makamını işgal eden devlet memurlarının şu veya bu devlet iktisadi teşekküllerinde iş görenlerin tâbi olduğu tazyidden âzade kalmalarını muhalifim. Türk milletini, Türk inkılabını müsavat ister. Bir mebusun içinde bulunduğu hays-

Almanlara göre şark cephesi

(Baştarafı 1 inci sayfada) İmen gölü kesiminde Alman tayyare teşkili düşmanın askerî sığınaklarına ve yürüyüş halindeki takviye kuvvetlerine tahrib edici darbeler indirmişlerdir.

Berlin, 18 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığı Donetz havzasında hareket yapan Alman kit'alarının Cumartesi günü bütün Sovyet hücumlarını püskürttüklerini bildirmektedir. O gün erken saatlerde müttefik kit'aları topçu hazırlığından sonra savaş tayyarelerinin yardımı ile hareket geçerek Sovyetlerin Rumen mevzilerine karşı yaptıkları kuvvetli bir hücumu püskürtmüşlerdir. Alman kit'aları, kendilerini muvaffakiyetle müdafaa ettikten sonra mukabil taarruza geçmişler ve kuvvetli vesaitin desteklemesi ile düşmanı taretmişlerdir.

İsveçi Almanların işgal etmesinden endişe ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada) min malzeme ihtiyacını daha büyük bir kolaylıkla temin edecekleri öne sürülmektedir.

Bundan başka Hitlerin, İsveç harb filosunu da emrinde bulundurmak isteyeceği sanılmakta, en önemli ve son olarak ta, müttefikler Norveçi istilâ edecek olurlarsa, Almanyanın Rus ordularile müttefik sefer kuvveti arasındaki münakalâtı her ne pahasına olursa olsun kesmesi lâzım geldiği kanaati hâkim bulunmaktadır.

Mutad durumu Finlandiya ve Rusya karşı olan İsveç ordusunun büyük kısmının cenuba doğru tevcih edilmiş bulunması nâmidar bir olay gibi kaydedilmektedir.

tin kendi gelirile gayrimüenasib olduğu görülürse kendisine bir müteşara, bir müdürü umumiye, bir memura amiri tarafından sorulabileceği gibi Meclis Reisî tarafından sorulabilmesi kadar tabii ne olabilir. Eline 429 lira geçen bir mebusun filân yerde, filân masada 4000 lira sarfetmiştir, diye bu sözün dışarıda vereceği zarar mı, yoksa mebusunun arkadaşının izzeti nefsine bu sualle verilecek zarar mı daha çoktur?

Onun için evvelâ kanunun fevkalâde zaman için değil daimî olmasını, saniyen de mebusların istisna edilmemesini teklif ediyorum.

Ruhumuzda yaşayan müsavata istisnasız ve toptan nümune olmak üzere bu esasların ithal edilmesi için lâiyhamın encümüne iadesini rica ediyorum.»

Adliye Encümeni namuna Sinasi Devrin (Zonguldak) bu kanunun mahiyeti itibarile fevkalâde mahsus oluşunun bu zamanların bir gereği olduğunu izah ederek normal zamanlarda suistimalle mücadele eden mevzuatın zaten mevcut bulunduğuna ifade etmiş ve kanunun mebuslara teşkilâtın teşkilâtı esasive kanununun ruhuna uygun bulmadığını ilâve etmiştir.

Mürakabe teşkilâtı üzerinde du-ran ve icab ederse fevkalâde müfettisler tayinini tavsiye eden Halil Mentş (İzmir) den sonra Abi-

Milli Şefle Rumen Kralı arasında telgraflar

Ankara, 18 (A.A.) — Rumen milli bayramı münasebetile Cümhuriyetimiz İsmet İnönü ile Romanya kralı haşmetli Mihail arasında tebrik ve teşekkür telgrafları teati edilmiştir.

Moskova bildiriyor

(Baştarafı 1 inci sayfada) mukavemetlerini kırarak ileri hareketlerine devam etmektedirler.

Harkof muharebeleri

Moskova, 18 (A.A.) — Neşredilen hususi bir Sovyet tebliğinde 12 Mayısta Harkof kesiminde taarruza geçen Sovyet kit'alarının Alman müdafaa tertibatını yarıdıkları bildirilmektedir. Tebliğde Sovyet kuvvetlerinin, tanklara bindirilmiş mühim piyade teşkilerinin mukabil taarruzlarını geri püskürttükleri ve garba doğru ilerledikleri ilâve edilmiştir.

12 den 13 Mayıs kadar Sovyetler 60 kilometre derinliğinde birleri hareket kaydetmişler ve 300 den fazla meşkun mahalli kurtarmışlardır. 12 bin kadar Alman sübay ve eri öldürmüştür. Taarruz devam etmektedir.

Almanlar Polonyaya siyasi ve iktisadi istik'âl mi veriyor?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

miş hususi bir Alman heyeti sözde «Polonya umumî hükûmetine» yeni bir statü verilmesi için bir plan hazırlamıştır. Bu proje hükûmlerine göre, umumî hükûmet siyasi ve iktisadi müstakil bir teşekkül haline gelecek ve Polonyalıları da kit'ğa sebeb olan yiyecek maddelerini müsadereesine nihayet verilecek ve Polonyalı siyasi mahpuslarla temerküz kamplarında göz hapsinde bulunanlar serbest bırakılacaktır.

Buna mukabil Almanlar Polonyalıların Alman devletine karşı olan durumlarını değiştirmelerini her türlü faal ve gayri faal mukavemet nihayet vermelerini müttefiklerin zafere ulaşacaklarını tahayyilden vazgeçmelerini ve Polonyanın eski hükûmlerile ihyasat ümidini unutmalarını istemektedirler. Polonyalıları, Almanyanın doğuda zafer kazanmasına da faal surette yardım etmek mecburiyetinde kalacaklardır.

sa olsun kesmesi lâzım geldiği kanaati hâkim bulunmaktadır.

Mutad durumu Finlandiya ve Rusya karşı olan İsveç ordusunun büyük kısmının cenuba doğru tevcih edilmiş bulunması nâmidar bir olay gibi kaydedilmektedir.

din Pekkkaya (Kastamonu) ve Besim Atalay da mütalealarını söylemişlerdir.

Besim Atalay hususi mahkemeler üzerinde durmuş ve kötülüklerle mücadele ederken kumar oynanan yerlerin kapatılması, içkinin tahdidî gibi tedbirlerin de bir an evvel alınması lüzumundan bahsetmiştir.

Muhtar Berker (İçel) memurların memuriyete girerken verdikleri sicil varakası gibi bir de hal beyannamesi doldurmaları mecburiyetinin konulmasını teklif etmiştir. Nevzat (Bursa), Saydam hükûmetinin milli ahlak işlerindeki titizliğini belirttiğinden sonra, kanunun devamlı kalması fikrini mütealea etmiştir. Lâiyhamın maddeleri görüşülürken Galib Tekel (Tokat) hâkimlerin de memur sayılmalarının tabii olduğunu söyleyerek hâkimler hakkındaki fikrının lâiyhadan çıkarılmasını istemiştir.

Adliye Vekili, hâkimlerin bu kanunun çerçevesine dahil bulduklarını, fakat mahkemelerin bir derece takip etmeleri yüzünden ve Vekilin izni olmadıkça hâkim hakkında zaten takibat yapılamayacağından bu fıkra ile bir istisnai hak yaratılmış olmadığını söylemiştir.

Bundan sonra maddelerin müzakeresine devam edilmiş ve lâviha encümenden geldiği şekilde kabul edilmiştir.

SİYASET ALEMİNDE

Madagaskardan sonra Antil adaları ve Dakar

Anglo-Sakson âlemi, Fransa'da Mösyö Piyer Lâval iktidar mevkiine geçtikten sonra daimi bir sinir buhranı yaşatmaya karar vermiş gibi görünüyor.

Madagaskar adasının işgali bu kararın ilk neticesidir, Martinik adasının işgaline teşebbüs edilmesi ikinci safha olarak gözlerimizin önündedir, bu ikinci safhayı da, eğer tehlikesiz görünecek ve başarabileceğine itimad edilecek olursa Dakara el atmak suretile üçüncü safha takip edecektir.

Anglo-Sakson âleminin Fransya daimi bir sinir buhranı içinde yaşatmak kararını vermiş görünmesi Mösyö Piyer Lâvalin başvekalâte geçmesi ile başlar, demistik; şu halde:

— Fransa da herhangi bir kabine değişikliği olmasaydı Anglo-Sakson âlemi Fransya karşı bir anlayış ve hümet politikası mı takip edecekti? suali hatıra gelebilir; fakat bu; öyle bir sualdir ki; cevabı daha bir yıl evvel verilmiş; o vakittenberi birçok defalar da tekrar edilmiştir. Bu cevabları:

Merselkebir hâdisesi, Dakar hâdisesi, Cibuti hâdisesi, Berut hâdisesi; Suriye hâdisesi gibi muhtelif isimler altında sıralıyabiliriz.

Anglo-Sakson âlemini bütün bu hâdiseleri yapmaya sevkedilen elbette Fransa düşmanlığı olmadığı gibi iktidar mevkiinde olan adamın şahsi da değildi. Politikada dostluk yoktur; minnettarlık kelmeleri de hakiki maksadları gizlemek için kullanılır. Anglo-Sakson âlemi pek haklı olarak yalnız kendî menfaatini düşündü ve yalnız kendî menfaatinin gösterdiği yol üzerinde yürüdü; eğer bu tarzda hareket ederken düşman bildiği bir devlet adamını kendi memleketinin umumî efkârı önünde sarsabilirse bu; ancak münazam kazanç olarak görülür.

Merselkebir, Dakar, Berut hâdiseleri Fransız donanmasının ileride teşkil edebileceği muhtemel bir tehlikeyi peşinden önlemek için ihtiyar edilmiş ve neticesiz kalmış hareketlerdir; Cibuti; Suriye muhtelif üsleri arasında aralıksız temas için yapıldı; Madagaskar mühim bir deniz yolu üzerindeki için işgal edildi; biliyoruz ki; Antil adalarında da aynı stratejik ehemmiyet vardır; üstelik 140 bin tonluk bir ticaret filosu; büyük bir tayyare gemisi; modern bir kruvazör ve 350 milyon dolar kıymetinde altın çubuk sahib bekliyor. Dakar ise Amerika için Avrupaya gelirken oir uğrak; Avrupa için Amerikaya karşı bir üstür; Fransa burayı anavatan destekliyebilir; Anglo-Sakson âlemi de muvaffakiyetsizlikle neticelenmesi muhtemel bir işe atılmadan önce çok düşünmek itiyadındadır; binaenaleyh Dakaran akabetinin uzun müddet mülâkatta kalması çok mümkündür.

Modern bir kruvazör ve 350 milyon dolar kıymetinde altın çubuk sahib bekliyor. Dakar ise Amerika için Avrupaya gelirken oir uğrak; Avrupa için Amerikaya karşı bir üstür; Fransa burayı anavatan destekliyebilir; Anglo-Sakson âlemi de muvaffakiyetsizlikle neticelenmesi muhtemel bir işe atılmadan önce çok düşünmek itiyadındadır; binaenaleyh Dakaran akabetinin uzun müddet mülâkatta kalması çok mümkündür.

Almanlar ne diyor?

Berlin 18 (Hususi) — Resmî tebliğ:

Şimal denizinin şimal bölgesinde İngiliz tayyarelerinden murekkeb kuvvetli teşkiler Eugen kruvazörüne taarruz etmişlerse de muvaffakiyet elde edememişler ve çok ağır kayıplarla püskürtülmüşlerdir. Kruvazör ve ona refakat eden tekneler bu tayyarelerden yedisini, avcı tayyarelerle uçaksavar topçusu 22 sinin düşürmüşlerdir. Bu suretle düşman tayyarelerinden yarıyı mütecevaz kısmını kaybetmiştir.

Macaristanın en güzel kadınlarını görmek, Viyananın en çıldirtıcı balelerini seyretmek istiyorsanız?

Bu Perşembe akşamı **LÂLE** ye koşunuz

VARYETE YILDIZLARI

Aşkdan kudret... Kıskançlıktan ızdırab alan... Ölümlü hayatı çarpıştıran senenin en güzel filmidir.

Bu Akşam **SÜMER** Sinemasında

Büyük bir kahramanlık destanı; müessir ve hissi bir mevzuu olan ve ŞOPEN'ia bestelediği «BÜYÜK POLONYA» musiki harikası üzerine çevrilen

TEHLİKELİ MEHTAP

Güzel ve fevkalâde filmi takdim edecektir. Seyircilerin umumî heyecanını tevdi ve büyük bir alaka ile takip edilecek bir şaheserdir. Baş Rolde: ANTON WOOLBRUCK

Yerlerinizi evvelden aldınız.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ki Azak denizile Karadenize dayalı olarak dolayısıyla herhangi bir şekilde kuşatılması imkânı da bulunmayan çok kuvvetli Sovyet müdafaa mevzisini 8 Mayıs'ta başladıkları bir yarma taarruzile orta kısmından yaran ve 12 Mayıs'ta Sovyet kuvvetlerini ağır kayıblara uğratmak suretile ilk muvafakiyet merhalesini elde eden Alman Generali Fon Manştaynın komutasındaki Alman Rumen kuvvetleri bundan sonra da Sovyet kuvvetlerini Kerç boğazı ve Kerç kasabası istikametlerinde durmaksızın takibe devam etmişler, şiddetli muharebelerle Sovyet kıt'alarının yer yer göstermeğe çalıştıkları muannidane mukavemetleri kırarak bütün Kerc yarımadasını ve bu arada 16 Mayıs'ta Kerç şehir ve limanını işgal etmekle ikinci muvaffakiyet merhalesine ulaşmışlardır. Genişliği ancak sekiz kilometreden ibaret olan Kerç boğazını da kontrolleri altına almışlardır.

Kerç yarımadası, Kerç yarımadasının doğusunda takriben 75-80 kilometre uzunluğunda ve vasatı 40 kilometre genişliğinde bir arazi parçasıdır. Alman Rumen kıt'aları, hasımlarının mukavemetlerini kırmakla beraber yeniden yağın yağmurların çamur ve bataklık haline getirdiği yolların ve arazinin askerî harekâta iras eylediği güçlükleri de ıktihâm eylemek suretile bu 80 kilometreyi dört günde katetmiş olduklarına göre günde üstüste yirmi kilometre olmak üzere iyi bir yürüyüş yapmışlar, demektir.

Kafkas dağlarının cenub desyanlarındaki ilk petrol havzasına da ayak basmak suretile Kafkasyaya nisbeten daha kolay bir şekilde nüfuz edebilecek imkânını verdiği için dolayı askerî ve büyük bir demir ve kömür madenini ihtiva etmesi hasebîle de ıktisadî önemi malûm olan Kerç yarımadası dahilinde icra edilmiş olan bu hareket, ilk bakışta Alman başkomutanlığının Mareşal Timoçenkunun büyük miktarda olduğu söylenen ihtiyat kuvvetlerinden mümkün mertebeye fazlacı bir kısmını bu tarafa celbederek Doneç ve Don havzalarını karşı başlması artık gün meselesi haline gelmiş olduğu zannı hâsıl olmuş bulunan büyük Alman taarruzunu bir dereceye kadar kolaylaştırmak istihdaf eden bir gösteriş ve başlangıç hareketi gibi telâkki edilmiş ve muvafak ta olduğuna göre Alman ve müttefiklerinin beklenen büyük hareketlerinin bir gösteriş ve başlangıç hareketini takibinde pek fazla gecikmeyeceği tahmin olunmuştur.

Esasen 1941 sonbaharını rihayetlerinde de Alman başkomutanlığı bu suretle hareket etmiş, evvelâ Kerç yarımadasını işgal ettirerek Kerç boğazına hâkim olduktan sonra Fon Klayst zırhlı ordusunu Don nehrinin mansabındaki Rostof şehrine taarruz ettirmiş ve 22 İkinciteşrin tarihinde de şehri ele geçirmiştir.

Son on günlük haberlerin mahiyetleri arasında gizlenmiş olduklarına şüphe caiz olmayan geniş hava paylarının bizi ehemmiyetli sürprizlerle karşılaştırmaması henüz ihtimal haricine çıkmış olmamakla beraber olayların ilk tahminimizi tamamille teyid etmemiş gibi görüldüğünü söylemek zarureti vardır. Meselâ, 12 Mayıs'tan sonra Almanlarla müttefiklerinin Don ve Doneç karşı beklenen taarruzları yerine Mareşal Timoçenkunun büyükçe bir Sovyet kuvvetini Harkofun şark muntakasından harekete geçirdiği ve bu kuvvetin Harkofun 40 kilometre kadar şarkında Doneç nehrini mürrer ettikten sonra Harkof şarkındaki ilk Alman müdafaa hatlarını 70-80 kilometrelik bir cephe üzerinde zaptederek Alman kuvvetlerini 12 kilometre kadar daha gerilerdeki ikinci müdafaa hatlarına çekilmek zorunda bıraktığı görülmüştür. Kezalik, Sovyetlerin bu müddet zarfında cephesinin şimal batı muntakasile en şimal muntakasında da bazı taarruzî faaliyetlerde bulunmuş olduklarını ajanslar bildirmişlerdir. Vakiâ, Sovyet kıt'alarının Harkof önündeki ikinci Alman müdafaa hattını henüz zaptedememiş olduklarına ve Almanların, gerek bu hatta karşı olan, gerekse diğer muntakalardaki bütün bu Sovyet taarruzlarını püskürttüklerini resmî tebliğlerinde bildirdiklerine göre bu taarruzların esaslı neticesi

inkişaf gösterebilmesi, yani Harkofu ele geçirdikten ve şarka doğru Alman cephesini tesbit ettikten sonra bu taarruzun Dinyeperpetrovsk - Prekop umumî istikametinde devam ettirilerek hem bu hattın doğusundaki Alman ve müttefik kuvvetlerinin gerilerini kesmek, hem de Prekop berzahını tükamak gibi çifte bir maksadın temin ve istihsaline çalışması, pek o kadar varid görülememektedir ve buna göre de bu taarruzlara derecelerinin çok üstünde kıymetler zafede edilmesi pek doğru adedilmektedir. Bununla beraber, bu Sovyet taarruzlarına yalnız bir bakımdan ehemmiyet izafesi doğru görülmektedir, ki o da bu taarruzların, bütün kış ağır şartlar içinde durmaksızın yaptıkları hareketler neticesinde yorumlanmış oldukları zannolunan Sovyet kuvvetlerinin yeniden hattı böyle büyükçe taarruzlara girişecek kadar zinde ve arzulu bir hale olduklarını ve Almanların 1942 deki birinci büyük taarruz hamlesinden sonra ikinci büyük taarruz hamlesinin onlar tarafından yapıldığını meydana çıkarmış olmasıdır.

Sovyetlerin, bu taarruz faaliyetleriyle birlikte Almanlarla müttefiklerinin muharebe hatları gerilerindeki sahalara geçirebildikleri oldukça iyi teviz edilmiş fedâi grupları sıkı bir çete faaliyetine de girişmiş bulunmaları; onların, Sovyet ordusunun yorumulması söyle dursun, şümüllü bir plânın icab ettirdiği bütün hareketleri yapabilecek bir kudret ve kabiliyette olduğuna tam bir şekilde itimad ettiklerinin ayrı bir delilidir. Ancak, Alman kıt'aları müttefik kıt'alar, cepheleleri önündeki Sovyet taarruzlarını kırmakla oldukları sırada cepheleleri gerisine sızmış olan bu çetecileri de yer yer imha etmekte ve bu suretle Sovyet plânının ümid bağladığı en esaslı hareketleri hükümsüz ve tesirsiz bir hale getirmekte olduklarını bildirmektedirler.

Şimdi, bütün bu mülâhazalardan sonra şu suali sormak yerinde olacaktır: Bazı kısmi arzulara rağmen Sovyet cephesinde baharın artık tam manasile gelmiş olduğu bugünlerde görülen zahiri manzara yakın günler içinde, herkesin tahmin etmekte olduğu hakiki şeklini alacak mıdır, 1942 hareketi inisyatifini gene Alman başkomutanlığının eline geçecek midir ve Anglo-Saksonlar bu ihtimali önleyebilecek için nava hareketlerine ve malzeme yardımlarına zamimeten Avrupa garbında ikinci bir cephe açmak teşebbüsünde bulunabilecekler midir?

Bu sualin ilk fıkralarına verilecek cevapların neler olabileceği herkeşce malûmdur ve böyle olacağına en kuvvetli delili son Kerç hareketidir: Kanadları dayalı, çok dar ve çok müstahkem bir cepheye karşı yapılan ve askerî hareketlerin en çetini olan bir yarma hareketinde Alman ve Rumen kıt'aları ve büyük Alman sevk ve idaresi 1942 de de üstün olduklarını isbat etmişlerdir ve bu en çetin hareketi başarabilen âmillerin açık ve engin saharalardaki askerî hareketlerde daha kolaylıkla üstünlükler elde edecekleri kuvvetle tahmin edilir. Eğer, Almanların bugün Mareşal Timoçenkunun gene müferid mahiyetli olduğu görülen taarruzlarını sadece püskürtmekle ıktifa ettiklerine şahid olunuyorsa bunun bazı hazırlık sebeplerine zamimeten Sovyet kuvvetlerini daha ziyade ağına içine çekmek arzusunun ileri geldiğine de hükmolunabilir. İngilizlerin de, başka mülâhazalarını tesiri altında Sovyetlere hava ve malzeme yardımından başka bir yardımda bulunacaklarına dair hiçbir emare görülmemektedir. Onun için ve Sovyetlerin son kudretleriyle dövüşecekleri muhakkak bulunmakla beraber, şark cephesinin yakın günlerde vukubulacak olan hâdiselerin Alman inisyatifinin icabları dahilinde inkişaf edeceğine daha fazla ihtimal verilmekteyiz. K. D.

İşe müdürlüğü yeniden memur olacak

Bölge işe müdürlüğü 4 üncü Vakıf hanının 2 nci katına yerleşerek faaliyete geçmiştir. Yeni kadronun tamamlanması için dün yüksek mektep mezunları arasında bir müsabaka imtihanı açılmıştır. İmtihana 37 kişi girmiştir. Yakında lise mezunları arasında bir başka

Kıyasıya para harcıyanlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

üzlerinden fevkalâde vergiler alabilir. Hatırladığıma göre, geçen Büyük Harb esnasında da böyle tedbirler alınmıştı. Eskiden 10 bin lira kazanan bir tüccar bugün harb halinden istifade ederek 500 bin lira kazanırsa, elbetteki; bu normal değildir.

Bugünkü fazla sarfiyatın ve kıyasıya para harcıyaşın önüne geçmek için de, birinci ihtiyaç maddelerini vesikaya rapetmek lazımdır. Bu surtle, parasız olanın, olmiyana nazaran imtiyazlı bir hâl almasının da önüne geçmiş oluruz.»

Dr. Kadri Raşid Andayın fikirleri:

«— Avrupada birçok rejimler vardır ki, kazançlar üzerine vaz'iyet etmişlerdir. Bizim rejimimiz demokrat ve müsavat üzerine müessesdir, kazançlarda da bir had tayin edilmiştir. Fakat, bugün Avrupanın demokrat memleketlerinde de kazançları tahdid hususunda birçok tedbirler alınmaktadır. Biz de bu usullerden istifade ederek, bilhassa bundan hükümet bütçesini istifade ettirmek gayesini gütmeliyiz. Kazançları yalnız ticaret sahasında değil, nisbeti yüksek olan bütün sahalarda tahdid faydalı olur kanaatindeyim. Yüksek irad sahiblerin den de, kazançlarının mahdud bir miktarını kendilerine bıraktıktan sonra, geri kalanını bir nisbet dahilinde hükümet bütçesinin faydalanması yolunda tahdid etmeliyiz. Keza yüksek mirasları da yüksek vergilere tâbi tutmalıyız.

Kıyasıya para harcıyanlar bahsine gelince, fazla para kazananlar eziyet çekmeksizin lüks yapabiliyor. Onlarla temasta bulunan orta halliler de, göreneğe uymak için, sıkıntıya düşüyor. Bunu önlemek için bence en güzel çare şudur: Hatırladığıma göre 15-20 sene evvel Bulgar kralı halkı yerli mali giymeğe teşvik maksadile kendine kaba, yerli kumaştan bir elbise yap tirmiş ve halkın huzuruna böyle çıkmıştı. Bunu generaller, yüksek tabakaya mensub diğer kimseler takib etmişlerdi. Bizde de yüksek tabaka, göze görünen sınıfa mensub olanlar aileleriyle beraber böyle bir istikamet takib edebilirler. Kibar bayanlar aralarında anlaşılıp da meselâ bir baloya ipek çorap yerine, iplik çorap giyerek gitseler, memleket için hayırlı bir modaya yol açmış olurlar.

Bu tedbirleri, bu bahiste imali fikir etmiş olmamakla beraber, Avrupada gördüğüm nümünelere istinad ederek söyledim.»

G. O.

Nakliyat tacirleri Ankaraya çağırıldı

Ticaret Vekâleti, yurdun muhtelif yerlerinde, yerli istihsal maddelerinin satışlarını yapan tüccarlar dan müteşekkil birer heyet teşkil edilerek Ankaraya gönderilmesini bildirmişti. Bu hususta Vilâyete gönderilen bir telgrafta ilk olarak nakliyat tüccarları davet edilmektedir. Bundan sonra diğer mahsullerin satışlarını yapan tüccarlar grup teşkilatı aralarında mümessiller seçerek Vekâletle temas etmek üzere Ankaraya göndereceklerdir.

Taksiler şehir dışına işlemecek mi?

Alâkadarlar taksilerin vapur, tren ve otobüs işleyen yerlere sefer yapmalarının menedilmesi etrafında tedkiklerde bulunmaktadırlar. Bu takdirde taksiler yalnız şehir içindeki seyrüsefer ihtiyacına cevap verebileceklerdir.

Beyoğlu Üçüncü Noterliğine:

Tarafına tebliğ edilen 4/5/942 tarih ve 3957/162 numaralı istifanama ile u. mumi vekâletimden mukaddes askerlik vazifesini ifa ile meşgul bulunması do. aysile istifa etmiş ve tarafımdan da istifası kabul edilmiş olan Halim Sa. dullah Ayaşhesenin işbu istifa keyfiyeti malûm olmak ve ana göre yanlış bir muameleye meydan verilmemek üzere dört nüshadan ibaret olan işbu ihbar, namelerden bir nüshasını İstanbul Ta. pu Müdürlüğüne ve bir nüshasının da neşir ve ilân edilmek üzere Son Posta gazetesine tebliğini, bir nüshasının ta. rafına fidesini, diğerinin Mârezenizde saklanmasını dilerim.

RADYOLIN

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

HER SABAH DAHA GENÇ

Meşhur bir cild mütehassısının sayını hayret keşfi olan ve «BIOCCEL» tabir edilen kıymetli ve gençleştirici cild unsuru şimdi pembe renkteki Tokalon kremi- ni terkinde bulunuyor. Onu her akşam yatmadan evvel sürünüz ve her sabah daha genç uyanınız. Gündüzleri de beyaz renkte (yağsız Tokalon kremi) kullanınız. Cildi beyazlatır, tazeleştirir ve kadife gibi yumuşatır.

Millî Müdafaa Vekâletinden:

Askerî lisele, Konya askeri orta okuluna ve gedikli hazırlama orta okullarına talebe alınıyor.

1 — 1.Eylül,942 de başlayacak yeni ders devresi için Konyada Kuleli, Akşehirde Maltepe ve Bursa askeri liselele Konya askeri orta-okulunun ve Kayseri gedikli erbaş hazırlama orta okulunun her üç sınıfına, Merzi - fon gedikli okulunun birinci, ikinci, üçüncü sınıflarına, Kırıkkale san'at okulu ve Ankara musiki gedikli okulunun yalnız birinci sınıflarına maarif liselelerinden, maarif orta okullarından ve ilk okul mezunlarından talebe alınacaktır.

2 — Alınacak talebenin Türk rından olması, sıhhi muayenede sağlam çıkması, ve istekli adedi ihtiyacı fazla olduğu takdirde yapılacak seçme sınavında kazanması şarttır.

3 — Tahsili terketenler, her ne sebeble olursa olsun yaşını büyümüş veya küçültmüş olanlar, buldukları okulların son sınıflarında sınıfta veya bitünlümeye kalmış olanlar, yaşları, boyları ve ağırlıkları askerî lisele, ler talimatındaki hadlere uygun olmaları kabul olunmazlar. Yalnız ge. dikli erbaş hazırlama orta okullarına bir ilâ üç sene tahsili terketmiş olanlar alınabilir.

4 — Bu şartları taşıyan isteklilerin buldukları yerlerin askerlik şubelerinden diğer kaydı kabul şartlarını öğrenmeleri ve okullara istekliler halından yapılmak'a olan tahkikat neticelerinin seçme sınavlarına kadar tamamlanarak isteklilerin bu sınavlara girebilmelerini temin için 15.Ma. yıs.942 den itibaren birer dilekçe ile ve açık ikamet adreslerini ve nüfusa kayıtlı buldukları yerleri dilekçelerinde göstermek üzere; derhal girmek istedikleri okul müdürlüklerine müracaat etmeleri ve maarif okullarında sınıf geçme sınavları bitikten sonra da diğer kaydı kabul kâğıdlarını hazırlayarak askerlik şubeleri yolu ile en geç 19.Ağustos.942 tarihine kadar okul müdürlüklerine göndermeleri ilân olunur. «3267.5538»

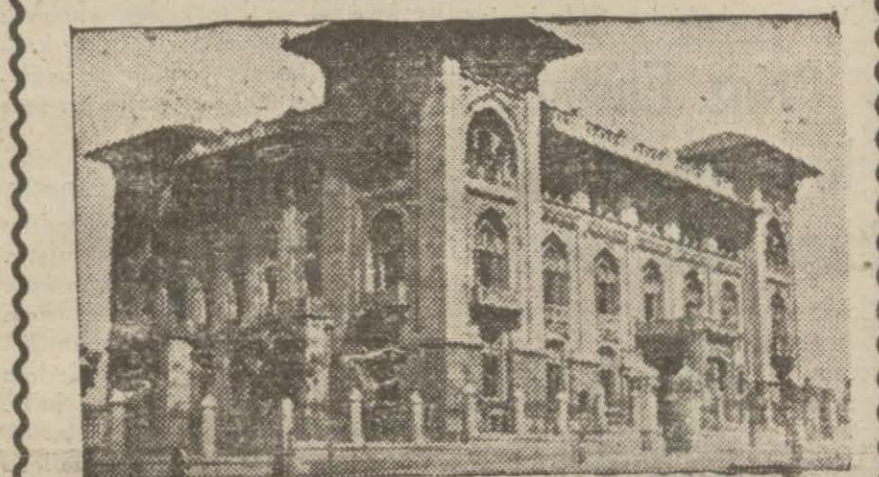
KİMYAGER BAYAN ARANIYOR.

İstanbul'da çalışmak üzere tuvalet hekimliği imalatını hakikile bilen tecrübeli bir KİMYAGER BAYNA'ya ihtiyaç vardır. İsteyenlerin şeraiti görüşmek üzere diploma ve vesikalari birlikte Beyoğlunda Ağa Camisinde Lıyon sokagında Poroy Apartmanı 2 numaralı daairesinde C A N'a saat 14 ile 17 arasında müracaatları.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BIRIKTIRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Aded	1000 Liralık	4,000 Lira
4 »	500 »	2,000 »
4 »	250 »	1,000 »
40 »	100 »	4,000 »
100 »	50 »	5,000 »
120 »	40 »	4,800 »
160 »	20 »	3,200 »

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânun tarihlerinde olacaktır.

İLÂN

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden: Ankarada mukim bay Refik Hamid Tulga 24/5/940 tarihinde Sandığı'mıza bıraktığı para için verilen 53152 numaralı bonoyu kaybettiğini söylemiştir. Yenisi verileceğinden eskisinin hükmü olmiyacağı ilân olunur.

FRENGİ ve Belsoğukluğu na tutulmamak için EN İYİ İLÂÇ: Protejindir.

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder. HER ECZANEDE BULUNUR.

Neşriyat Müdürü: Cihad Baban